PAZAR
27
MART 1938
YIL: 21-3
Sayı: 7257-1347

KURUN

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 46 (İstanbul)

Telgraf adresi: Kurun . İstanbul
Telef. 21413 (Yazı), 24370 (İdare)

Bugün 12 sayfa
Sayısı heryerde
100 para

Romanya Almanyadan endişe ediyor!

Almanya Ren nehri ile Tunayı birleştirecek ve Tunada filo teşkil edecek!

Almanyanın Triyesteyi istediği şayiası üzerine Musolini Triyesteyi müdafaa edeceğini bildirdi

Hitler üç gündür nutuk söylüyor: Evvelsi gün, dün, bugün...

Viyana, 26 (A.A.) — Fölkişer Beo. bahter gazetesi Linz ile Tuln arasında vapurda B. Göring'den bir mülâkat almıştır.

B. Göring yakında alınacak tedbirlerin Avusturya ekonomisine yepyeni bir çehre vereceğini bildirmiştir. Yapılacak işler arasında büyük Alman nehirlerinin ve bilhassa Ren nehrinin Tunaya bağlanması da vardır.

B. Göring: "Bu hususta o kadar çabuk iş görülecektir ki, Amerikan çabukluğu bunun yanında sümüklüböcek sürati gibi kalacaktır.. demiştir.

TUNADA HARP FİLOSU...

Bükreş, 26 (A.A.) — Alman hükûmetinin Tuna üzerinde bir harp filotillâsı teşkili hakkında verdiği karar Romanya efkârı umumiyesinde heyecan uyandırmıştır.

Son zamanlarda Almanyaya taraftarlık eden gazeteler bile bu kararı protesto etmektedir.

Universal diyor ki:

"Ne Macaristan, ne Çekoslovakya ne Yugoslavya ne de Romanya Almanyaya taarruz fikirleri beslemekle itti-

(Sonu: Sa. 4 Sü 1)

Atatürkle Irak kralı arasında

Taati olunan telgraflar

Ankara, 26 (A.A.) — Irak kralı majeste Gazi'nin doğum yıldönümü münasebetiyle aşağıdaki telgraflar taati edilmiştir:

Majeste Birinci Gazi,
Irak Kralı
Bağdat

Majestelerinin doğum günlerinin yıldönümü münasebetiyle samimî tebriklerimi ve şahsî saadetleriyle dost ve kardeş Irak milletinin refah ve ikbali hakkında halisane temennilerimi arzederim.

K. ATATÜRK

Ekselâns K. Atatürk,
Türkiye Cumhur Başkanı
Ankara

Yıldönümüm münasebetile ekselansları tarafından irsal buyrulan tebrik telgrafından dolayı pek ziyade mütehassis olarak, samimî teşekkürlerimi ve şahsî saadetleriyle asil Türk milletinin ikbali hakkındaki en iyi temennilerimi arza müsaraat eylerim.

GAZİ I

Hariciye Vekili Gelecek ay Mısıra gidiyor

Kahire, 26 (A.A.) — Salâhiyettar makamlar Türkiye Hariciye Vekili Dr. Aras'ın ziyaretini tehir etmiyerek nisan içinde Ankaradaki Mısır sefiri ile Kahireye geleceğini, ziyareti esnasında bazı muahedelerin akdini, ezcümle ticaret muahedesini görüşeceğini söylemektedirler.

Bugünün ve yarının meselesi Çekoslovakya

— Fransızca "Maryan,, gazetesinden —

Avrupada günün büyük meselesi Çekoslovakyada toplanıyor. Zira Avusturyayı bir kuvvet darbesi ile Almanyaya ilhak eden Hitlerin şimdi gözünü bu memleketteki üç buçuk milyonluk Südet Almanlarına diktiği görülüyor.

Versay ve Sen Jermen muahedelerinin garantisinden başka İtalyanın ittifakına sığınan Avusturya ortadan kalktıktan ve bu hâdiseden dolayı Avrupanın hiçbir köşesinde parmak kaldıracak kimse bulunmadığı anlaşıldıktan sonra Çekoslovakyanın sulh muahedelerine ümit bağlamıyacağı şüphesizdir. Esasen bu hakikati Çekoslovakya da çoktan takdir etmiş olduğu için bir taraftan Küçük Antant ile Yugoslavya ve Romanyaya bağlandığı gibi diğer taraftan Fransa ve Sovyet Rusya ile ittifak aktetmiş idi. Fakat bu ittifaklar yapılırken Çekoslovakyanın yanında bir Avusturya devleti de mevcut bulunuyordu. İttifaklar coğrafi vaziyetin bu realitesi üzerine kurulmuş bulunuyordu. Avusturyanın ortadan birdenbire kalkması üzerine Çekoslovakyanın dayandığı ittifakların da, fiilen devam etmekle beraber, kuvveti sarsılmış oldu.

İşte sadece bu bakımdan Çemberlaynın evvelki gün Avam Kamarasında söylediği nutuk her tarafta alâka ile karşılanmıştır. İngiliz Başvekili evvelce de tahmin olunduğu gibi Çekoslovakyaya vukubulacak herhangi bir taarruzun İngiltere için bir müdafaa külfetini mucip olamıyacağını açıkca söylemiştir. Bununla beraber İngiltere Orta Avrupa sulhüne karşı kayıtsız kalamıyacağı için Almanya ile Çekoslovakya arasındaki ihtilâfın iyi bir şekilde halline çalıştığını da anlatmıştır. Ve nihayet İngilterenin herhangi bir harbe karışması için evvelden alınmış taahhütlerin bulunması lâzımgelmiyeceğini ilâve etmiştir.

Çekoslovakya cumhurreisi Beneş son zamanlara kadar Çekoslovakya ile Almanya arasında konuşulacak bir "Südet Almanları,, meselesi bulunduğunu kabul etmek bile istemiyordu:

— Çekoslovakya hiç bir devlet ile doğrudan doğruya kendi hudutları dahilindeki azlıklar üzerinde konuşamaz. Çekoslovakyadaki azlıkların idaresi tarzını ancak Milletler Cemiyeti paktı ve beynelmilel azlıklar rejimi dairesinde tetkik edebiliriz..,

Diyordu. Avusturyanın Almanyaya ilhakından sonra ise Beneş'in sözü değiş-

ASIM US

(Sonu: Sa. 4. Sü. 2.)

Dün akşamki sis

Dün akşam köprü ve Kadıköy iskelesinde vapur bekliyenler..

Havalar son günlerde baharın geldiğini müjdeliyen bir vaziyette gitmektedir. Fakat dün sabahtan akşama kadar hava kapalı gitmiş ve yağmurun yağmak ihtimali çok fazlalaşmıştır. Fakat akşam saat on altıdan itibaren İstanbulu bir sis kaplamağa başlamış ve saat dört buçuktan sonra gerek Akay ve gerekse Şirketihayriye vapurları bulundukları yerden hareket edememiştir.

Sis gece saat ona kadar devam etmiş, vapurlar ancak ondan sonra tekrar seferlerine başlıyabilmiştir.

Türk deniz fabrikalarının dördüncü eseri

İlk mayin gemimiz dün denize indirildi

90 bin liraya mal olan "Atak,, gemisi emsaline katkat faiktir.

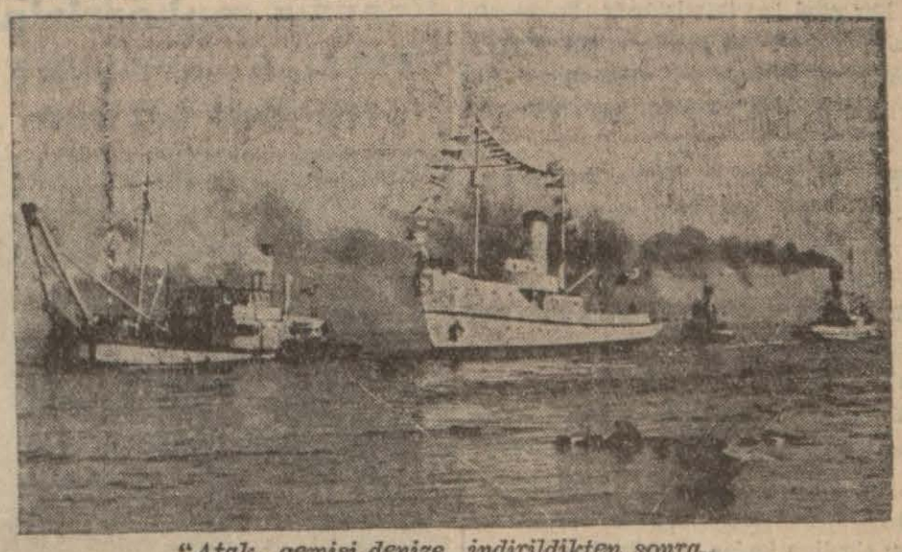

"Atak,, gemisi denize indirildikten sonra..

(Yazısı 2 inci sayfamızda)

Millî küme maçlarında

Galatasaray Harbiyeye 3-0 yenildi

Güneş İzmirde 2-1 kazandı

Harbiye Takımı..

(Yazısı 9 uncu sayfamızda)

Günlerin peşinden:

Zavallı kızlar

Arnavutluk kralı Zogunun bir müddettenberi Amerikada bulunan üç kız kardeşinin başına gelenler! Bir kere Nevyork rıhtımına ayak basar basmaz elliden fazla Amerikan gazetecisi mülâkat almak için prensesleri karşılamıştı. Genç kızlar bu gazetecilerin elinden ancak polisin yardımı ile kurtulabilmişti.

Avrupa postasından alınan malûmata göre şimdi de Holivud film şirketlerinden birinin direktörü B. Samüel Goldvin Vaşingtondaki Arnavut elçisine bir telgraf göndererek yeni yapacakları bir filmin bir kral sarayını gösteren kısmına ait tertibat hakkında prenseslerin fikirlerinden istifade etmek, mümkin ise bu filmde kendilerinin prenses olarak figüran rolü alıp alamıyacaklarını öğrenmek istediğini bildirmiştir; esas itibariyle bu teklife muvafakat ettiği takdirde elçinin kral Zogudan izin almak için yardımını rica etmiştir!

Fakat bu havadis duyulunca tekrar Amerikan gazetecileri harekete geçmişler; taraf taraf kral Zogunun kız kardeşlerini aramağa koyulmuşlardır... Fakat prensesler bu defa da Fladelfiyada bulunan dostlarından birinin evine kaçarak orada gizlenmek mecburiyetinde kalmışlardır....

Anlaşılıyor ya: Zavallı kızlar Amerikan gazetecileri ile sinemacıların ellerine düşmemek için bucak bucak dolaşmaktan koca Amerikada rahat yüzü göremiyecekler!....

HASAN KUMCAYI

Fikir ve Edebiyat

Sanatkârları niçin az tanıyoruz?

Yazan: Hakkı süha Gezgin

Sanat tarihlerinin, insanı her noktada doyurucu olmadığından konuşuyorduk. Birçok eserlerin kayboluşu, birçok eserlerin hâlâ eldeğmemiş bir halde duruşu, bazılarının da henüz bütün inceliklerile tahlil edilmediği söylendi. Sonra araya başka mevzular girdi. Laf karıştı ve hepimizin derdi olan noktada, bu suretle bir kere daha silindi gitti.

Akşam, evde yalnız kalınca, gündüzkü mevzua tekrar döndüm. Kendi kendime düşündüm. Sanatkârları tahlile uğraşırken, harcadığımız kuvvetin aktığı istikametleri zihnimden geçirdim. Bu arada bazı örnekleri hatırladım. Bu hatırlayış, bir anahtar oldu ve galiba onunla açtığım kapı, beni istediğim, beklediğim özlediğim aydınlığa çıkardı.

Bizim eski şehnamecilerimiz, padişahların gördükleri rüyalara varıncıya kadar her şeyi kaydetmişlerdir. Fakat hiç birinde meselâ bir Yavuzun, bir Fatihin kelimelerle çizilmiş ruh tablosunu bulamayız. Vak'a nüvisler de daha ileri gitmiş değillerdir.

"Şuara tezkere,, lerinden medet ummak da nafile. Çünkü bunlar çok bulanık, bulutlu izlerdir. "Vesika,, demeğe bile insanın dili varmaz.

"Devlet şah,, şöyle bir yana bırakılacak olursa, ötekilerinin üstünde durmak, akıntıya kürek çekmek olur.

"Tanzimat,, dan sonra, edebiyat tarihinin temeli atılınca, şahsiyetlerin muhit, kan ve zaman şartları içinde incelenmesi başladı. Ama, bunun tam yapıldığını şimdiye kadar görmüş değiliz.

"Edebiyat tarihinde usul"ün vazın sayılan "Güstav Lafson,, da, bu yolun en ağırbaşlı varlığı olduğu halde, mükemmelliğin örneğini veremedi. Yani şunu demek istiyorum, ki sade bizde değil, Batıda da bu dava pürüzlü ve görülen iş noksandır.

Niçin noksan olduğuna gelince:

Yukarda düşüne düşüne beni aydınlığa çıkaran bir anahtar bulduğumu söylemiştim. O anahtar şudur: Biz, eserden ziyade onları yaratanların, hususi yaşayışlariyle uğraşmayı benimsemişizdir. Yaratıcı bir kafaya girmek zordur. Bu türlü başlar, evvelâ herkesin erişemiyeceği kadar yüksek olurlar. Sonra, belkemiği daha alımlı ve hele daha aşağılık bir şeydir. Yorulmadan, iptidai hazırlıklara muhtaç olmadan da karıştırılır. Onunla meşgul olmak için, belli başlı bir fikir ve ruh seviyesine varmak şart değildir.

Meselâ: son çağın en çetrefil zekâlarından biri olan "Antol Frans,,ın kendi eserlerinden ziyade, hususi kâtibi sırdaşı olan adamın yazdığı kitap okundu. büyük muharriri, pantoflaları içinde ve halkın göremiyeceği gizlilikler arasında anlatan bu kitap, düpedüz bir hiyanet olduğu halde kimseyi incitmedi, tam tersine tecessüs beledi, satışı yükseltti.

Halbuki bunu yazan adam, düne kadar muharririn sırdaşı idi. Zavallı sanatkâr gözünü kapar kapamaz, bütün iç benliğini pazara çıkarmaktan çekinmedi.

İki hafta önce ölen "Gabriel Danonço,, için de "meçhul Danonçlo,, diye bir eser hazırlanmış. Şurada burada ilânları göze çarpıyor. Bunu da yazan, yine muharririn yakın bir dostudur.

Tabii ilk sayıfalarda şairin sevgilileri yer alacak, yalnız bir kişi için yazılmış mektuplar, herkesin gözüönüne serilecek..

"Alfred dö Müsse, nin İtalyadan yaralı dönüşü, neden sonra tecessüsü gıdıklamış ve bir heyet Venediğe giderek, şairin sevgilisini çalan doktorun ailesiyle görüşmüştü. Uzun aranışlardan sonra birkaç mektup elde ettiler. En ağır başlı mecmualarda bastılar.

Viktor Hügonun karısı ile "Sent böv,, arasında aşk var mı idi? Yok mu idi?. Bu aşk, acaba neticesine varmış mıydı, varmamış mıydı? diye hâlâ ortalığı karıştırmaktadırlar. Her yıl bu münasebetlere dair yeni makaleler, hattâ yeni kitaplar çıkıyor.

Bir sanatkârın hayatı elbette incelenmek gerektir. Rakat bu, ancak edebi şahsiyetini, eserlerinin manasını tamamlıyacak hâdiseler için caizdir. Böyle ilmi ve sanatkârane bir gaye ve faydası bulunmıyan emeklere hiç bir kutsallık bağışlanamaz. Bu türlü didinmeler, yalnız dedikodu ve tecessüs adiyle anılabilir, ki ikisinin de ahlâk eksikliğinden başka manası yoktur.

Şahsiyetler hakkında kitap yazmak zahmetine katlananlar, eğer eserle sanatkârı yoğurarak işlerini başarsalardı, edebiyat tarihçilerimiz bugünkü yoksulluğa mahkûm edilmiş olmazdı.

HAKKI SUHA GEZGIN

Norveçli genç kızlar

Fransız muharririni tarziye vermeğe mecbur ettiler

Moris Bedel

Fransızların bugünkü muharrir ve romancılarından Moris Bedel'in bir Norveç gazetesinde evvelâ yırtılmış, sonra parçaları bir araya getirilerek yapıştırılmış bir resmi çıkmıştır.

Bunun hikâyesi şudur:

Moris Bedel "60 ıncı Şimal nısıf dairesi,, ismindeki eseri ile, Norveçli genç kızları darıltan şeyler yazmıştı.

Bunun üzerine Norveçte Fransız romancısı aleyhine nümayişler yapılmış, genç kızlar, pek haklı olarak, itirazda bulunmuşlardı.

Şimdi Moris Bedel tekrar Norveçe gitmiş ve orada, Norveçlileri memnun edecek şekilde konferanslar vermiş, kendisini affettirmiştir. Bunun üzerine, bir Norveç gazetesi, muharririn parçalanmış ve tekrar yapıştırılmış resmini basarak şöyle yazmıştır:

"Evvelce Bedel'in resmini yırtmış olan Norveçli genç kızlar şimdi onu affetmişler ve yeni dostlarının resminin parçalarını bir araya getirmişlerdir.,,

Moris Bedel hatasını itiraf ederek af kazanmış bulunuyor.

Bu geri fikirli, muhafazakâr fransız muharriri bundan dört beş sene evvel de, Türkiyenin asrileştirilmesini tenkit etmiş, ölen Boğaziçine acımıştı... Türkiyeyi eskisi gibi mezarlık memleketi görmek istiyen bu muharrire, o zaman, değerli muharrir B. İsmail Müştak Mayakon, makalenin çıktığı 'Le Nuvel Literer,, gazetesinde pek güzel bir cevap vermişti.

Menemenci oğlu bugün geliyor

Cenevrede Hatay müzakerelerine iştirak edildikten sonra yolda Belgrada uğramış olan Hariciye Vekâleti genel sekreteri B. Numan Menemencioğ'unun bu sabahki ekspresle şehrimize gelmesi beklenmektedir.

Türk deniz fabrikalarının dördüncü eseri

İlk mayin gemimiz dün denize indirildi

90 bin liraya mal olan "Atak,, gemisi emsaline katkat faiktir.

Dün Gölcükte Türk denizcileri ve Türk gençleri coşkun bir sevinç için de Türk enerjisi ve Türk gücünün dünya milletlerine örnek olacak bir muvaffakiyetin bayramını yaptılar.

Türk zekâsı, Türk emeği ile yaratılan Atak mayın gemisi Gölcük deniz fabrikalarından denize indirildi.

Bir müddet evvel burada yapılan yağ gemisinden sonra yine Gölcükte bütün şalope yapılmıştı. Dün yüzlerce Türk köylüsünün alkışları arasında yüzdürülen mayın gemisinin aynı zamanda, dünya milletleri arasındaki eşlerine birçok noktalardan tevefeuk eden olgun bir eser olduğunu gördük.

Sabahın saat sekizinde kalkan trenle Gölcüğe giderken orada göreceğim eser hakkında hiçbir fikrim yoktu. Sadece Türk tezgâhlarında inşa edilen "Atak,, adlı mayın gemisinin denize indirilmesi merasiminde bulunacak ve bu merasimi yazacaktım.

Gölcük sularını dolduran Türk deniz kuvvetleri baştan başa bayraklarla süslenmişti. İzmit valisi B. Hamid Oskay, general Mürsel Bakû, harp silâh ve vasıtalar kumandanı amiral Hulûsi, üssü bahri ve kara erkânıharp reisleri deniz fabrikaları genel direktörü albay Naim Arna, İzmit emniyet direktörü, belediye reisi ve daha birçok askeri erkânın hazır bulunduğu Gölcüğe geldiğimiz vakit denize indirilecek "Atak,, gemisinin son hazırlıkları yapılıyordu.

"Mayın gemisinin plânlarını hazırlayan, gecesini gündüzüne katarak eserini ikmal eden Ata Nutkuyi tanıttılar. Henüz yüzbaşı rütbesinde bulunan genç Türk mühendisi eseri karşısında en küçük bir gurur duymuyordu.

Atayı bir gazeteci gibi sorguya çekmek mümkün olmadı. Kızağın etrafında çalışan işçileri işaret etti, sonra:

— Hasan usta, Bektaş, Veli usta, Hüseyin, diye bağırdı ve etrafımıza toplanan Türk işçilerini göstererek:

— Bu gördüğünüz eser, dedi, şu anda önünüzde bulunan Türk ustaları, bu gördüğünüz Türk işçileri tarafından hazırlandı. Türk işçisi milletinin menfaati için yapılan işleri en büyük teknisyenler gibi başarıyor. "Atak,, denize indirdiğimiz gemilerin dördüncüsüdür.

Mütehassıs bir zat izahat verdi:

— B. Atanın bu eseri, birçok noktalardan benzerlerine üstündür. Gördüğünüz "form,, uzun tecrübelerden sonra elde edilmiştir. Tekne ve diğer bütün kısımlar sürat, kuvvet cihetinden benzerleri ile mukayese edilemez.

"Bir iki saat sonra denize indirilecek şu gemi mayın taşıyacak ve kullanacağından başka icabında Yavuzu beş mil süratle geçecek kuvvettedir.,,

"Atak,, gemisi hakkında birçok fenni izahat dinledikten sonra henüz denize inmeden her tarafını gezdik. İcabında, Türk kara sularının yılmaz bir müdafii olacak geminin en hurda teferruatı üzerinde bile emek sarfeden Türk işçisinin bu göğsü kabartan eser karşısında gösterdiği bilgi, gemi inşaatından anlayanları değil, bu işin mütehassıslarını da hayretlere boğuyordu.

Pervanenin cilâsını yapan Amasyalı Hüseyin çavuş bize mayının nereden ve ne suretle kullanılacağını da anlatıyordu.

Yaşlı, mütekait bir denizci bu noktayı gözünden kaçırmamış:

— İşte, dedi, Türk çocuğunun en üstün vasfı.

Öğle yemeğinden sonra Gölcüğü binlerce Türk köylüsünü kolları arasına almış yoldan anlaşılıyordu: Ana, baba ve oğul çift sürmeği bugün için bırakmışlardı. Kendi emniyetini, kendi huzur ve saadetini temin için yaratılan bir eserin doğuşunu seyredeceklerdi.

Törende bulunan denizciler muzaffer bir ordunun neşesi ile sarhoştular.

Evet, bu bir zaferdi. Fakat ben bunun derin manasını hissediyor, kelimelerle anlatacak tarafını bulamıyordum.

Konuşuyorlardı:

— Yakın bir zamanda, diyorlardı, Türk milletinin istiklâline sahip olduğu günlerin arifesinde "Yavuz,, u havuza almak için üç gün çalışacak bir ecnebi mütehassısa beş altı bin lira veriliyordu. İşte şimdi şu gördüğünüz Türk gençleri yalnız bu işi başarmakla kalmıyor, yepyeni, olgun eserler yaratıyor. Birkaç ecnebi mütehassısa birkaç noktadan lüzum gösterilmeden.

Atakın kızaktan denize bir martı gibi kayışını seyretmek için toplanan sayısız Türk genci, ihtiyarı, Türk kadını, nefes almadan, heyecanla bekliyordu.

Mühendis Ata:

— Her şey hazır, şimdi beş dakika sonra Atak denizde olacak, derken "Yavuz,, muzıkasını çalıyordu.

Gemi, sanki kayıptan aldığı bir emirle hareket ediyormuş gibi, yerinde sarsıldı.. Ona, günlerce emek vermiş olan işçiler içinde idiler. Gemi ile beraber denize kayacaklardı. Atakın sarsılması ile şampanya şişesinin patlaması bir oldu. Param parça olan şişe etrafa toplanan halkın üstüne serpilmişti:

Genç bir bayan:

— Korkmayın, diyordu. Bu uğurlu günde kaza olmaz.

Atak, yavaş yavaş kızağından kayıyor, mavi deniz onu biran evvel kucaklamak için çırpınıyordu.

O anı yaşayanlar millî duygunun yanan derin göz yaşları döktüren heyecanını kana kana içtiler. Bütün deniz vasıtaları ve fabrikaların boşlukları dalgalandıran düdükleri çılgın alkışlarla yaşa! sesleri arasında Atak yuvasına, yurdunun sularına kavuştu.

Açıkta, sanki kendisini alkışlayanlara:

"İşte, vazifeme başladım,, demek istiyordu.

Yüzbaşı Etem Baykal fabrikalar genel direktörü albay Naim Arnak adına kısa bir söylev verdi ve dedi ki:

"Atak mayın gemimizin denize indirme merasimini yaptığımız bu bahtiyar güne şeref verdiğiniz için sizlere karşı derin teşekkürlerimizi edayı vazife biliriz.

"Atak mayın gemisi burada yaptığımız gemilerin dördüncüsüdür. Hacim itibarile ufak olan bu geminin her çivisine Türk işçisi emek vermiş olduğundan bizim için en büyük kıymeti de çok büyük bir emek mahsulü olmasıdır.

"Bu geminin vazifesi hacminden çok büyüktür. Bu geminin Türk kavga kuvvetleri içinde aldığı vazife geminin hacmi ile nisbet edilemiyecek kadar yüksek ve şereflidir. Bu gemiyi gözlerimize çok kıymetli bir eser haline yükselten sebep hiçbir köşesinde hiçbir ecnebinin alnından bir ter dökmiyerek yapılmış olmasıdır. Her şeyi kendimiz yapacağız diyen Ulu Önderin direktifine yürekten itaatımızın küçük bir eserini yaratmış olmakla bahtiyarız...

Bu söylevden sonra söz alan harp

(Sonu: Sa. 4. Sü. 4.)

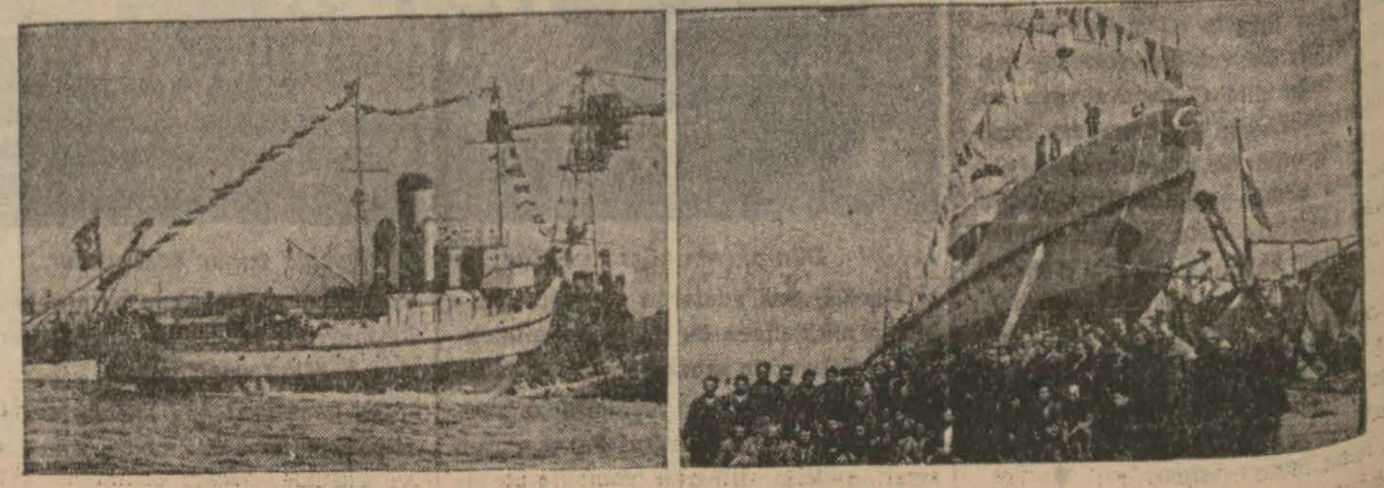

Mayın gemimiz denize indirilirken ve (solda) henüz kızakta iken.

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krş.
3 aylık	260	425 "
6 aylık	475	820 "
Yıllık	900	1600 "

Tarifesinden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmeyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini, abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Yeniden 5 abone yazan veya 5 abone birden yazılanlara, mekteplerle köy odalarına ayrıca tenzilât yapılır.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

DÜNKÜ HAVA

Yurdun Kocaeli, Karadeniz kıyıları ve Egenin şimal kısmında hava çok bulutlu, diğer bölgelerde az bulutlu geçmiştir.

Dün İstanbulda hava bulutlu, 16 dan itibaren de sisli geçmiştir.

Rüzgâr şimal istikametinden saniyede 1-2 metre süratli esmiştir. Suhunet en fazla 8, en düşük beşti.

15 YIL EVEL BUGÜN :

Dün mecliste askeri fabrikaları bütçesinin kabul edilen maddeleri mucibince av fişekleri, saçma, kapsul, imal ve inhisarı hükûmete aittir. Bütün kapsul ve fişeklere bandrol konacaktır.

Efradın jandarmanın ve mekâtibi askeriye talebesinin elbiselik kumaş ve kunduraları askeri fabrikalarında yüzde on bahalıya bile çıksa tercihen imal olunması mecburidir.

Şehir Haberleri

Baronun senelik toplantısı dün yapıldı

İstanbul Barosunun senelik heyeti umumiye toplantısı dün öğleden sonra adliyede ağırceza mahkemesi salonunda yapıldı. Toplantıya saat üçe kadar 167 aza gelmiş bulunuyordu. Reis Hasan Hayri makamına çıkarak:

— Arkadaşlar, dedi, baromuzun 704 azasından ancak 167 arkadaş gelmiştir. Binaenaleyh ekseriyet oldu. Bundan celseyi açabiliriz.

Reisin bu sözlerinden sonra celse açılarak evvelâ 937 mali senesine ait rapor ile hesap müfettişlerinin raporu okundu. Bunlar aynen kabul olundu. Bunu müteakip reis Hasan Hayri, yeni hesap müfettişlerinin ipkasını istedi. Bu istek de kabul olunduktan sonra, müddetleri biten, heyeti idare azalarından Sadi Rıza, İsmail Münir, Nüzhet, Tahir Memduh ve Hüsamettin Ahmedin yerlerine yeniden beş heyeti idare azası intihap edilmesi reye kondu. Neticede Necati Yalım, Muharrem Nail, Galip Taş, Bahir ve Sami Sırmalı idare heyetine seçildiler.

Toplantıda okunan faaliyet raporuna göre geçen sene zarfında bazı muhtaç avukatlara ve ailelerine 205 liralık yardım yapılmış, sicillât için 16 dolap, 5 kütüphane ve dört yüzden fazla eser alınmıştır.

Avukatlar için Üsküdar asliye hukukunda, Beşiktaş, Beykoz, Sultanahmet Sulh mahkemelerile tevkifhanede odalar temin edilerek tefriş edilmiştir.

İktisat İşleri:

İpekli çorapların damgalanma müddeti bitti

İpekli çorap standard nizamnamesi mucibince; standard müddeti dün akşam bitmiştir.

Dün bu müddetin son günü olması dolayısiyle Ticaret odasına yine tehafüfün olmuş, fabrikatörler odaya mallarını getirerek damgalatmışlardır.

Evvelki gün 25 bin çorap damgalanmıştı. Dün Cumartesi olmasına rağmen bir gün evvelki miktara yakın ipekli çorap damgalanmıştır. Fakat buna rağmen fabrikaların ellerinde 50 bin çorap olduğu sanılmaktadır.

Bunlar hakkında kanunî takibat yapılması lâzım gelmektedir. Ancak bir çok emsal fabrikatörler beyanname ile müracaat ederek stok miktarını bildirdiklerinden bunların müracaatleri nazarı itibare alınacaktır.

Bütün ipekli çorapların damga işi bittikten sonra başlanacağı haber alınmıştır.

—o—

DENİZBANKTAN İKİ MÜDÜR ALMANYAYA GİTTİ

Denizbank İstanbul şubesi müdürü Tahir Kevkep ve fen işleri müdürü Harun dün Almanyaya hareket etmişlerdir. Her iki müdür Almanyada Krop fabrikalarına giderek ısmarlamış olduğumuz gemilerin inşaatını gözden geçireceklerdir.

Bir ay kadar sürecek olan bu seyahat esnasında müdürler, Denizbank namına da bazı tetkiklerde bulunacaklardır.

—o—

ANADOLU KOPONLARI

Önümüzdeki ayın birinden itibaren Anadolu tahvillerinin altı aylık koponlarının ödenmesine başlanacaktır.

Bu hususdaki hazırlıklara başlanmıştır. Ödeme, Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yapılacak her kupon için 160 kuruş verilecektir.

—o—

BORSANIN NAKLİ İŞİ TAMAMLANDI

İstanbul borsasının Ankaraya nakli münasebetile bir müddettenberi devam eden hazırlıklar sona ermiş, borsanın bütün eşyaları tamamen nakledilmiştir. Memurların bir kısmı da peyderpey Ankaraya gitmeğe başlamıştır.

Çarşamba gününe kadar bütün memurlar Ankaraya gitmiş bulunacaktır. Yalnız İstanbul borsasında muamelelere resmen 31 Mart akşamına kadar devam etmesi icap ettiğinden bu iş için bir kaç memur burada kalacaklardır.

Borsa mürakabe müdürü Bay Salih ile 25 kadar memur da borsanın nakilinden sonra burada kalarak vazife görecektir.

İstanbul borsasında çalışan acentalar da yarından itibaren yazıhanelerini Ankaraya nakletmeğe başlıyacaklar. Acentaların mühim bir kısmı bu suretle hesaplarını tamamile tasfiye etmişlerdir.

Belediye işleri:

Ölen belediye memurlarının ailelerine yardım

Ölen belediye memurlarının ailelerine yardım cemiyeti kongresi dün sabah belediye Şehir Meclisi salonunda yapılmıştır.

Faaliyet raporu okunmuş, kabul edilmiştir. Buna göre geçen bir senede ölen belediye memurlarının ailelerine on dört bin liralık yardım yapılmıştır. Ölen belediye memuru için ailesine üç maaş nisbetinde yardım yapılmaktadır. Cemiyetin reisliğine de muhasebeci Bay Kemal seçilmiştir.

—o—

TAKSİLERDEKİ RADYOLAR KALKIYOR

Takside bulunan radyoların kaldırılmasına karar verilmiştir. Şoförlerin musiki nağmelerine dalıp kaza yapmaları ihtimali gözönüne alındığı için böyle bir karar verilmesine lüzum görülmüştür.

—o—

TEMİZLİK MEMURLARI

Beyoğlu temizlik işleri memuru Feridun Sarıyere, Sarıyer memuru Hüsametin Üsküdara, Üsküdar temizlik memuru Cabir Beyoğluna nakledilmişlerdir.

—o—

BEBEK - İSTİNYE YOLU

Bebek - İstinye arasında yapılacak asfalt yolun Emirgândan geçecek kısmının sahil boyundan geçmeyip yalıların arkasını takip etmesi kararlaşmıştır.

Nafia vekâleti yolun deniz kenarını takip etmesi şeklinde projede tadilât yapılmasını istemiştir. Proje bu isteğe göre yenilenecektir.

—o—

BORSADA DÜNKÜ MUAMELELER

Dün İstanbul borsasında birinci tertip Türk borcu tahvilleri 19,20 den, ikinci tertip Türk borcu tahvilleri 19,10 dan muamele görmüştür. Bundan başka Sivas - Erzurum tahvilleri 95,5 ten, Merkez bankası hisse senetleri ve Arslan çimento tahvilleri evvelki günkü fiyat üzerinden muamele görmüş, bir İngiliz lirasına Merkez bankası tarafından 628 kuruş kıymet tesbit edilmiştir.

—o—

Poliste:

Bir usta başı parçalandı

Fenerde Ayakapı caddesinde un fabrikasında çalışan ustabaşı 55 yaşında Panayot evvelki gece yarısı, fabrikada makineyi yağlarken iki ayağını birden makineye kaptırmıştır. Makine Panayotun iki ayağını da kasıklarından koparmış, hastahaneye kaldırılan Panayot biraz sonra ölmüştür.

Adliye doktoru, cesedi muayene etmişmiş morga kaldırtmıştır.

—o—

BİR AMELE ZEHİRLENİP ÖLDÜ

Taksimde bir yapıda çalışan amele Vartan, evvelki gün öğle vakti yemek yemiş, yemekten sonra birdenbire sancılar içinde kıvranmağa başlamıştır. Vartan hemen Sürpagop hastahanesine kaldırılmış, fakat biraz sonra ölmüştür.

Cesedini adliye doktoru Enver Karan muayene etmiş, ölümü şüpheli görerek morga kaldırmıştır.

—o—

AYAĞI EZİLDİ

Kabataş açığında demirli bulunan Zonguldak vapuru tayfalarından Hayri vapurda çalışırken ayağına ağır bir balye düşmüş, bacağı ezilmiştir. Hayri hastahaneye kaldırılmıştır.

Bahar gene geldi, önümüzde yaz

Gülğane parkına, bir az daha canlılık ve güzellik getiremez miyiz ?

Halkevleri temsil kollarının amatör sanat teşekküllerinin hatta şehir tiyatrosunun dikkatini çekecek bir mevzu

Yazan: Hikmet Münir

Bugün Pazar... Zevk ve eğlence sahasında asrın bütün gürültü icatlarına rağmen sade güzelliklerle, hafif meşguliyetlerle, tabiatin bir köşesinde eğlenebilmek itiyadını kaybetmemiş bir bahtiyar farzediyorum kendimi. Orta bir aileye mensubum. Yahut o ailenin kendisiyim. Karım, çocuğum - hattâ kaynanam bir araya toplanarak gideceğimiz yeri düşündük; hesapladık. En münasip yer olarak Gülhane Parkı'nda karar kıldık...

Bu vaziyette orası şimdiki haliyle kalmakta devam etse bile, benim bir şikâyetim olmıyacaktır. Elverir ki temiz tutulsun, kanapelerin çivileri sökülmüş, oturacak yerleri tahtaravan gibi yana yatmış, boyası sıyrılmış, bel vermiş bulunmasın. Kuşlar ötsün. Deniz görünsün, ve ben, bütün ailemle birlikte oranın nisbeten temiz ve serbest olan havasını göğsüme sindirip döneyim; bu tenezzüh taklidinden bir kaç saat için olsun küçük bir dinlenme saadeti duyayım.

Evet buna, yalnız buna ihtiyacı olan; bununla, yalnız bununla tatmin edilen insanlar çok. Her Pazar oranın ağaçlık muhitine akın eden sizler ve benim gibi insanlar arasında başka bir şey beklemiyenler tahayyül edebiliriz.. Belki de hayatı o sükûnetten ibaret sayanlar bile vardır. Fakat biz, Gülhane Parkı denen güzel gezme yerinin, hava alma ve dinlenme muhitinin esas hususiyetlerine dokunmadan daha ne kadar güzel, cazip olmasını temin edebiliriz değil mi?.. Gülhane Parkı, şimdi, oradan her ne sebeptense ayrılmış olan ilk ziyaretçilerini bile nasıl sinesine toplar; şehir hayatının sesi orada nasıl şıkırdıyabilir; hülâsa ne kadar daha canlı ve tam manâsile şirin bir köşe olur orası..

Büyük ve modern otellerin denize bakan çiçekli bir teraçası, damlara kurulmuş modern ve romantik bir bahçe gibi olur orası... Gülhane Parkı'nı İstanbul şehrinin yaşayışında bir hâdise yapmak mümkündür.

İstanbulun, şimdi, sokağa bakan bir evin arka yanına düşmüş, yeşil bir takım nebatlarla örtülü bir arsa yalnızlığını taşıyan Gülhane Parkını, ilk devrelerinden itibaren düşünmeğe çalışıyorum. Oraya, şehrin her sınıf analisinden inenler çoktu. Ufak tefek eğlenceleri de ihtiva ettiği zamanlar olmuştu. Hattâ bir vakitler orada dolaşmak istiyenlerden küçük bir duhuliye de almak yoluna gidilmişti sanırım. Orasından burasından birtakım sular fışkırırdı. Çiçeklerin bolluğu ve coşkunluğu pek hoşa giderdi. Kanapelerinde kitap okuyanlar, yollarında düşünebilerek dolaşanlar, bir şeye gözleri takılarak durup meşgul olabilenler ve hafta içinde o Park'a bir defa için olsun gitmeği arzu ve hesap edenler muhakkak bulunurdu.

Sonra nedense Gülhane Parkı birdenbire gözden düştü. Ziyaretçilerin çeşidi değişti; sayısı azaldı. Daha sonrasını bilmiyorum... Her halde bugün, büyük bir ihtimama, fikre ihtiyaç gösteren bir vaziyette bulunmaktadır.

Gülhane Parkı büyüklüğü, tabii mevkii; güzelliği ve lâyik olduğu rağbet derecesinde yenilik istiyor.

Gülhane Parkında, haftada bir veya iki defa olsun bir musiki ziyafeti vermekten başlıyarak neler yapılmaz ki... Oraya, aykırı gürültüler vermeksizin, herkesin alıştığı, her yerde bulmak istediği, yaradılış bakımından ihtiyaç gösterdiği şeyleri getirmek suretile ne güzel bir mahiyet ve manzara verilebilir! Zannederim ki Gülhane Parkında, evvelce, bu gibi maksatlarla kurulmuş yerlerde hazır duruyor. Onları biraz tamir etmek ve canlandırmak suretile, şehrimizin haritasında, gerçekten ne can atılabilir bir köşe ortaya koyabiliriz!

Belediyenin araştırmasına lüzum kalmaksızın, bu kadar musiki teşekkülleri var. — bu temiz bahar günlerinde ve gelecek yaz mevsiminde konserlerinden birkaçını da niçin Gülhane Parkında umuma vermeği düşünmiyorlar?

Bunun için neye müracaat etmiyorlar?..

Halkevlerimizin temsil heyetleri, bundan böyle nöbetle haftada bir veya iki defa, niçin temsillerini Gülhane Parkında vermezler? "Açık Hava Temsilleri dünyanın her yerinde umumileşti...

Çocuklar için Karagöz ve Kukla oynatmağa Gülhane Parkında o kadar müsait yerler var ki... Hattâ Şehir Tiyatrosunun bile, haftada bir defa serbest veya ehven bir ücretle "Halk Temsilleri,, ni Gülhane Parkının açık muhitinde oparlörlerle verebilmesi dahi temenni edilir.. Orada, bir an evvel, her türlü asrî vasıtaları bulunacak eğlenceli bir çocuk köşesi tesis etmek, şehrin her hangi yerinde olursa olsun tasavvur ettiğimiz "Çocuk Parkları,, nı kurmağa mani değildir.

. . . . . .

Gülhane Parkına bir renkli hayat enjeksiyonu yapalım. Güzel bir kıyı hizasında süzülen bir kotranın yelkenleri gibi gerelim, coşturalım, oranın hayatiyetini!.. Sokağa bakan bir evin arka yanına düşmüş, yeşil bir takım nebatlarla örtülen bir arsa yalnızlığından büyük parkı kurtaralım. Orası bir cennet olsun. Bunu istiyoruz.

Kaptan Mevlûdu vuran Muzaffer

işlediği cinayeti bütün tafsilâtile anlattı

İki gün evvel sevgilisi Nimetin kocası Mevludu ağır surette yaralıyan Muzaffer dün adliyeye sevkedilerek birinci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilmiştir.

Muzaffer vak'ayı şöyle anlatmıştır:

"— Kadıköyünde Leylâk sokağında 6 numarada oturuyorum. Bir senedir boştayım. İşlediğim cinayeti harfi harfine anlatacağım:

Ben Nimet ile beş senedenberi tanışırım, her zaman evine gidip gelirim. Son zamanlarda aile arasında dedikodular başlamıştı. Vaziyeti Nimetin kocası Mevludun kardeşi Turhan bir senedenberi biliyordu, ancak, meydana vurmamıştı.

Geçenlerde bir gece Nimetin evine gittim, Nimet her zaman kocasının 53 yaşında olmasından yani ihtiyarlığından dert yanar, dururdu bana... Kendisi ise otuz yaşında idi.

Nimet Kadıköyden Aksaraya taşındıktan sonra da eve sık sık gitmeğe ve geceleri kalmağa başladım. Çünkü kocası kaptan olduğundan sefere çıkar, evde bulunmazdı,

Nihayet çarşamba günü saat 11 de tekrar gittim. Aşağı katta ev sahibi Talâtın odasında oturuyorduk, ki, birden Talât:

— Mevlut, gelmiş, sokakta evi gözlüyor! dedi.

Nimet bana:

— Aman seni görmesin, saklan, diyerek, beni halâya soktu.

Mevlut kapıyı çalıp içeri girdi. Nimet yukarı çıkmıştı. Ben halâ kapısının çatlakları arasından odayı kısmen görebiliyordum. Talât, benim görmediğimi zannederek Mevludun kolundan çekti ve yavaş bir sesle:

— Karın Nimetin zamparası halâde saklıdır, dikkat et! dedi. Mevlud da ona polis çağırmasını söyledi. Talât sonra bana işittirmek için:

— Ben komşuya kadar gideceğim. deyip evden çıktı.

Bundan sonra Mevlut sokak kapısını sürmeledi, ceketini çıkardı, kollarını sıvadı. Sonra eline bir bıçak aldı. Ben de elimle cebimdeki tabancayı yokladım. Hazır duruyordum. Kendimi müdafaa etmek ve kaçmak için birdenbire halânın kapısını açıp dışarı fırladım, Mevludun elindeki bıçağı kaptım. Boğuşmağa başladık. Bir ara yüzümden kan boşandı. Gürültüyü duyan Nimet yukardan indi. Sonra Mevlut birdenbire yere yıkıldı, kaç yerinden vurdum, nasıl yaraladım, bilmiyorum. Hâkim Reşit:

— Peki, sen çalışmıyorsun nasıl geçinirsin? diye sormuştur.

Muzaffer:

— Geçen ağustosta ölen babam bana 2600 lira para bıraktı. Onunla geçiniyordum. Bu cürmü bile bile işledim. cevabını vermiştir.

Hâkim Reşit, Muzafferi bu sorgusundan sonra tevkif ederek tevkifhaneye göndermiştir.

Muzafferin dostu Nimet de evvelki gün geç vakit adliyeye verilmiştir. Nimet yalnız zinadan suçludur ve tevkif edilmiştir .

Bayan Safiye

Alaturka musiki muganniyelerimizden Bayan Safiye yanında piyanist Feyzi ve bazı musiki sanatkârlariyle birlikte 15 nisanda Adana ve Mersine gidecektir.

—o—

Bugün seyyah geliyor

Bugün Litirya isimli İngiliz bandralı vapurla limanımıza 250 kadar İngiliz seyyah gelecektir. Gelecek seyyahlar arasında Ingiltere fikir âleminin mühim şahsiyetleri bulunmaktadır. Seyyahlar, şehrimizde bir gün ve bir gece kaldıktan sonra. Pireye gideceklerdir.

Romanya endişe ediyor

(Üstarafı 1 inci sayfamızda)

ham olunamaz. Binaenaleyh Tuna fiuotillası tedafüî bir mahiyette olamaz.

Curentul de şöyle yazıyor: "Almanya 1917 de Tuna vadisinin neye yaradığını isbat etmiştir. Bugün ise Almanyanın Romanya petrollarına ihtiyacı her zamandan ziyadedir.

ALMANLAR TRİYESTEDEN SERBEST MAHREÇ İSTİYORLAR

Sofya, (Hususî) — Uto gazetesinin Berlin hususî muhabiri bildiriyor:

Sağlam bir menbadan öğrendiğimize göre, Avusturya için yapılacak Plebisit bittikten sonra Almanya ile İtalya arasında müzakere başlıyacaktır.

Bu müzakerelerde diğer meseleler - den başka, Triyesteden serbest transit mahreci meselesi de görüşülecektir.

Roma protokolları mucibince, İtal . ya hükûmeti vaktile Avusturyaya Triyesteden serbest transit müsaadesi vermişti. Avusturyanın Almanyaya ilhakından sonra Roma protokolları hukuk bakımından hükümsüz kalmakla beraber, iki hükûmet arasında ye - niden yapılacak müzakerelerde Tri . yeste meselesi görüşülecektir.

Almanlar, İtalya ile müzakereleri hitama erdikten sonra, muallâkta olan bütün iktısadî meselelerin halli için Fransa ve İngiltere ile müzakereye başlıyacaktır.

MUSSOLİNİ TRİYESTEYİ MÜDAFAA EDECEK

Roma, 26 (A.A.) — B. Mussolini, yakında Triyesteyi ziyaret edeceğini bildirmiştir.

B. Mussolini, kabul ettiği Triyeste valisi ile belediye reisi ve federal sekreterine henüz belli olmıyan yakın bir tarihte Triyesteye gideceğini ve "yeni beynelmilel vaziyette Triyeste menfaatlerinin faşist hükûmet tarafından büyük bir ihtimamla korunacağını,, temin eylemiştir.

HİTLER İTALYAYA GİDİYOR

Roma, 26 (A.A.) — Hitler önümüzdeki Mayısta Romayı Alman devleti reisi sıfatile ziyaret edecektir. Binaenaleyh, kendisi Romada bizzat kral tarafından karşılanacaktır.

Diğer taraftan, Napolide Piemonte prensinin misafiri olarak kalacağı müddetçe de Kral orada hazır bulunacaktır.

Floransadaki büyük askerî geçide giderken ise kendisine Mussolini refakat edecektir.

HİTLERİN EVVELİSİ GÜNKÜ NUTKU

Könirgsberg, 26 (A.A.) — Hitler, 10 Nisanda yapılacak olan büyük plebisit mücadelesini dün akşam "Avusturya evi,, inde söylediği bir nutukla açmıştır.

Hitler ezcümle demiştir ki:

"Bazı şahsî menfaatler dolayısiyle Avusturyaya bir istiklâl tahmil edilmekte idi. Aranılan başlıca gaye, Almanyanın zayıflaması idi.

Hattâ Almanyayı sefalete duçar etmek bile istediler. Alman kıtaları Avusturyada vahim kargaşalıklara mani olmak için bu memlekete girmişlerdir.

Zaten bizden yardım istiyen kardeş bir memleketten bu hizmeti esirgeyemezdik. Avusturyaya karşı cebir kullandığını söylemek doğru değildir.

Avustudyada şimdiye kadar hiç bir yerde görmediğim kadar büyük bir sempati dalgası ile karşılandım. Avusturyayı fetheden hoyrat bir kuvvet değil, fikir kuvvetidir. Bir kaç gün içinde vücuda getirilen eser en büyük zaferle kazanılan harplerin neticesinden daha büyüktür.,,

Dünkü Nutku

Berlin, 26 (A.A.) — Hitler bu akşam Laypzigde söylediği nutukta bugünkü Avrupa hudutlarından hiç birinin milletlerin ihtiyaçlarını karşılamadığını anlatmış ve demiştir ki:

Almanya birçok Almanları kendi hudutları içine almaktan vazgeçmiştir. Ancan bunun için bir şart koşuyoruz: Kan kardeşlerinden ayrı kalmak felâketlerine bir de tazyik ve zulüm inzimam etmesin.

Bugünkü Nutku

Berlin, 26 (A.A.) — Hitler pazartesi günü fudbol saraymda yapılacak bir mitingde büyük bir nutuk söyliyecektir.

Avusturyanın İlhakı ve Bulgaristan

"Maten,, gazetesi Havas ajansının Berlinden aldığı şu telgrafı neşretmiştir:

D. N. B. ajansının bildirdiğine göre Bulgaristan Başvekili Köseivanof Avusturya ile Almanyanın birleşmesinden dolayı duyduğu memnuniyeti, ayni zamanda Bulgar hükûmetinin Viyanadaki elçiliğini kaldırarak yerine bir konsolosluk teşkil ettiğini Sofyadaki Alman elçisi vasıtasiyle Alman hükûmetine bildirmiştir.

Almanya Yugoslavya Ve Macaristanı Kazanmak İstiyor

Paris, 26 (Hususi) — Göbelsin Berlinde, Burkel'in Viyanada, Hitlerin de Koniysberg'de söylediği nutuklar siyasi mahafilde büyük akis uyandırmıştır.

Hâkim olan kanaata göre, Avusturya reyiâmi ile Almanya orta Avrupada nüfuzunu arttıracak bir siyaset kurmıya çalışmaktadır. Orta Avrupayı Almanyadan tarafa kazanmak için yapılan şeyler arasında, hudutlardaki Alman askerlerinin, diğer hudutlardaki askerle kardeşlik bağları tesis etmelerine çalışma da vardır. Macaristan, Yugoslavya ve İtalya hudutlarındaşi askerlere bu hususta emir verilmiş ve tezahürat yaptırılmıştır.

Siyasî mahafilde, düşünüldüğüne göre, Almanya İtalya, Macaristan ve Yugoslavya ile bir blok teşkil etmek arzusundadır.

Bugün ve yarının meselesi

(Üsta tarafı 1 inci sayfada)

miştir. Son gelen haberlerde Çekoslovakyanın Almanya ile Südet Almanları meselesi üzerinde bir anlaşma formülü aramağa hazır olduğu bildirilmektedir. Hiç şüphe yok ki Çekoslovakyanın siyasetinde görülen bu esaslı değişikliğin İngiltere ile beraber Yugoslavya ve Romanya tarafından kendisine hiç bir yardım gelemiyeceğini anlamış olmasından, Fransa ile Sovyet Rusyanın yardım edebileceğini de şüpheli bulmağa başlamasındandır.

Acaba Çekoslovakyanın Almanya ile konuşmağa razı olması iki taraf arasında bir uzlaşma formülü bulmağa hizmet edecek midir?

Prağdan gelen haberlere bakılırsa bu yolda muvaffakiyet ihtimali çok azdır. Zira Südet Almanlarının reisi Haynlayn tam muhtariyet istiyor. Hattâ üç buçuk milyonluk Alman azlıklarının muhtariyeti ile kalmıyor. Çekoslovakyanın Sovyet Rusya ile olan ittifakını bozmasında ısrar ediyor. Sonra şimdiye kadar muhtelif partilere ayrılan Südet Almanları aralarındaki parti ihtilâflarını bırakmışlardır. Hepsi aralarında bir koalisyon yaparak B. Haylayn'ı kendilerine başkan seçmişlerdir. Diğer taraftan şimdiye kadar Südet Almanları adına hükûmete iştirak eden nazır Zajicek kabineden çekilmiştir. Bu suretle bütün Alman azlıkları hükûmete karşı müşterek bir birlik cephesi almıştır.

Tabloyu tamamlamak için Haynlayn partisindeki radikal unsurların Avusturyadaki Hitlerciler lejyonu tarzında bir (Çekoslovakya livası) teşkil etmekte oldukları, bu lejyonun azaları Almanyada talim gördükleri, bu teşkilâtın Almanya tarafından bir müdahale vesilesi hazırlamak için Çekoslovakyada karışıklıklar çıkarmak planı takip ettiği hakkında gelen bazı haberleri de unutmamak lâzımdır.

Bu vaziyete göre "Çekoslovakya da Avusturyanın geçtiği yol istikametine. mi giriyor?,, suali tabii olarak, derhal hatıra geliyor. Çekoslovakya ile Almanya arasında bir anlaşma olamazsa tehlike meydandadır. Fakat Çekoslovaklar yalnız kaldıkları halde dahi neticede mağlûp olacakları muhakkak olmasına rağmen silâha müracaat edeceklerdir. Onun için Çekoslovakya meselesinin Avusturya işinde olduğu gibi düğün bayram şeklinde halledilmesi beklenemez. Ve Avrupanın ortasında bir kere silâh patlarsa hâdiselerin ne gibi inkişaflar göstereceğini kimse şimdiden tahmin edemez.

ASIM US

İlk mayın gemimiz

(Üst tarafı 2 inci sayfamızda)

silâh ve vasıtalar kumandanı amiral Hulûsi Türk gücünün Cumhuriyet rejiminde yarattığı eserin manasını anlatan kısa bir söylevi takip etti.

Amiral Hulûsi Atatürk devrinin Türk milletini ulaştırdığı saadeti anlatan sözleri dakikalarca alkışlandı.

Gölcük Cumhuriyet marşının nağmeleri ile çalkandıktan sonra askerî erkânın bulunduğu tribünde Albay Naim Arna dalgaların kucağına atılmış olan Atakı sonsuz bir hazla seyreden general Mürsel Baküye, kalabalık arasında yeni işle meşgul bulunan genç mühendis Atayı gösteriyor ve şöyle diyordu:

— Generalim, Türk gencinin aşkını görüyor musun! Dinlenmek, uyumak, rahat etmeyi bir an düşünmeden çalışıyor. İşte şimdi de dalgıç gemisinin omurgasını hazırlıyor.

Albay Naim Arna, bu esnada yanında duran yüzbaşı Atanın refikasına deniz fabrikalarının bir hediyesini uzatıyordu. Bu bir altın bilezikti: "Atak mayın gemisi indirme annesi Naciyeye deniz fabrikalarının hatırası. 26 - 3 - 938,, yazısını taşıyan altın bir bilezik.

Atak, artık Türk denizinin malı olmuştur. Baştan başa kaynakla yapılacak olan dalgıç gemisi omurgasının atılma merasimine gidiliyordu.

Gür bir ses, adımları yerlerinde durdurdu. Müheykel bir vücudün taşıdığı vakur bir baş heyecanla kendisine dikilen gözlere ileride kırmızı boyalı minnacık bir gemiyi işaret ediyor ve şöyle diyordu:

— Gördüğünüz şu küçük gemi Türk milletinin mukadderatı üzerinde tasavvur edilmez bir varlık yarattı. Artık Türk bu kadar didindiği zaman 18 mart günü Çanakkalede şu gördüğünüz "Nusratiye,, deniz devleri adını alan "Buve,, leri Türk kara sularına gömerek Türk kudretini isbat etti. Yani, minnacık "Nusratiye,, harikalar yarattı. Bununla şunu demek istiyorum ki dipdiri ve her hususta mükemmel gözümüzün önünde duran Atak Türk elinde her zaman harikalar yaratabilir.

Atak merasiminden sonra dalgıç gemisinin omurgasının atılma merasimi yapıldı. Gölcük, denize bir evlât verirken ikinci bir evlâda gebe kalan bir anne gibi idi. Oradan ayrılırken bana: Burayı üç sene sonra görünüz, dediler.

Gerçi kızağımız hiç bir vakit boş kalmıyacak, fakat üç sene sonra, buradan Türk sularına muazzam filolar çıkarılacak.

Niyazi Ahmet

Almanyada yapılan Cumhurriyaseti yatı

Yakında geliyor

Londra, 26 (Hususî) — Türkiye Cumhurriyaseti için sipariş edilmiş ve Alman tezgâhlarında inşa edilmiş olan yatın alım ve satım muamelesi yapılmıştır.

Yat şimdi İngilterede Southampton limanında bulunmaktadır. Yatı teslim alacak ve Türkiyeye götürecek olan kaptan, mürettebattan müteşekkil heyet de oraya gelmiştir. Yata yarın (Bugün) sancak çekilecek ve içinde yapılacak bir iki küçük tadilâttan sonra, on beş güne kadar Türkiyeye hareket edecektir.

—o—

Sefirler eski eserleri gezdiler

Kayseri, 26 (Hususî) — On iki devletin sefir ve sefaret erkânından mürekkep bir kafile Kayseriye gelmişler, Kayseri, Ürgüp ve civarındaki eski eserleri gezmişlerdir.

Kayseri belediyesi ve vilâyeti namına kendilerine ziyafetler verilmiştir. Misafirlerimiz memleketimizden çok iyi duygularla ayrılmışlardır.

ANKARADAN

Eminönü meydanı

Valide hanının istimlâki için para verildi

Ankara, 26 (Telefonla) — Nafia Vekâleti, Eminönü meydanındaki istiklâk işleri hakkında yeni kararlara varmıştır.

Sahanın yüzde seksen beşini teşkil eden Valdehanımın istimlâki için belediyeden gelen teklif Vekâlette müteşekkil komisyon tarafından tetkik edilmiş ve muamelesi ikmal olunarak icap eden para da gönderilmiştir.

Bu suretle, muamelesi hazırlanarak Vekâlete gelecek olan diğer parçaların da derhal tetkik ve intaç edileceği şüphesiz addolunmaktadır.

ANKARA İSTASYON MEYDANI

Diğer taraftan, Ankara İstasyon meydanının tanzimi için istimlâk edilecek sahadaki binaların hazineye ait olanlarının tapuları alınmıştır. Diğerlerinin istimlâk muamelesi de yapılmak üzeredir.

Elektrik Şirketi ile müzakereler

Ankara, 26 (Telefonla) — İstanbul Elektrik şirketi ile Nafia Vekâleti arasındaki müzakerelere devam edilmektedir.

Öğrendiğimize göre, dünkü müzakerelerde şebekenin ıslah işlerinden hangilerinin iptidaî tesisat haricinde kalacağı mevzuu üzerinde münakaşalar olmuştur. Mevcut tesisatın değiştirilerek yerine yeniden konulacaklarla eskileri arasında bir fark olursa bunun masraf cihetinin hükûmeti alâkadar etmiyeceği noktasında tarafımızdan ısrarla durulmuştur.

Müzakerelere Pazartesi günü de devam olunacaktır.

Pazartesiden itibaren tali bir komisyon toplanarak müştereken yapılacak ıslahata dair işleri tetkik ve idarî bakımdan münakaşa ve tesbit edecektir. Varılan neticeler bir raporla yüksek komisyona bildirilecektir.

Bu suretle müzakereler şirketle vekâlet arasında ihtilâflı olan ve üzerinde ısrarla durulmuş bulunan ıslahat işlerinden her birinin mukavele ve şartnamelerdeki muayyen şekiller üzerinde tesbitine doğru bir istikamet alınmış olacaktır.

Bu arada munzam 1926 mukavelenamesinin de kaldırılması üzerinde bir neticeye varılacağı şüphesiz addolunmaktadır.

Pr. Afet ve Pr. Pitar

Ankara, 26 (Telefonla) — Türk tarih kurumu Asbaşkanı Profesör Afet, bir müddettenberi şehrimizde bulunan Cenevre üniversitesinden profesör Pitarla beraber yarın (bugün), bazı tetkiklerde bulunmak üzere Gâvurkaleye hareket edecektir.

BALKAN MATBUAT KONFERANSI

Ankara, 26 (Telefonla) — Yakında şehrimizde toplanacak olan Balkan matbuat konferansında Ankara, Adana ve İzmir gazetecileri de bulunacaktır.

GENERAL KÂZIM DİRİK

Ankara, 26 (Telefonla) — Bir müddettenberi şehrimizde bulunan umumi müfettiş General Kâzım Dirik, Trakyaya gitmek üzere, bu akşam İstanbula hareket etmiştir.

Trakya müfettişliğinin faaliyet programı hükûmetçe tasdik edilmiştir.

P. T. T. DE

Ankara, 26 (Telefonla) — Amasya posta müdürlüğüne müfettiş Abdurrahman Selvi, Kastamonu müdürlüğüne Çanakkale müdürü Hayri, Çanakkaleye Kastamonudan İhsan Oğuz nakil ve tayin edilmişlerdir.

Kızılay kongresi

Ankara, 26 (Telefonla) — Ankara Kızılay merkezi senelik kongresini bugün yapmıştır.

Okunan rapora göre kuruma 3000 küsur aza kaydolunmuş ve senelik varidat on beş bin lirayı bulmuştur.

Kongrenin kararları arasında Ankara teşkilâtı reisi doktor Cevadın fahrî azalığa alınması ve General Kâzım Seviktekin'in takdirle taltifi kabul edilmiştir.

Ankarada terfi eden öğretmenler

Ankara, (Hususî muhabirimizden)— Ankara ilkokullarında bu yıl terfi eden öğretmenlerin adlarını bildiriyorum:

Yeni hayat okulu öğretmenlerinden Hatice İhsan, Makbule Boyacıgil.

İnönü okulu öğretmenlerinden: Naci Dağlı, Saffet Vardarlı, Rüştü Süzen, Makbule Kotal, Hidayet Yelken, Huriye Uzman, Şükrü Nusret, Memduhe, Zehra Akın.

İsmet İnönü okulu öğretmenlerinden: Huriye, Sabriye Süzen, Melek Günçer, Nimet Erkon, Meliha Hakkı, Nazire Kıratlı, Hikmet Asal, Nebile.

İstiklâl okulu öğretmenlerinden! Fahri Doluca, Hediye gürez.

Devrim okulu öğretmenlerinden: Mustafa Altay, Esat Onatfod, Naciye Çınar, Şefika Hayri, Leylâ, Münire, Rukiye, Şefika Zehra, Lâtife Akpınar.

Necati okulu öğretmenlerinden: Suphi Volkan, Ayşe İrfan.

Cumhuriyet okulu öğretmenlerinden: Sabiha Dikiz, Türkân Yılmaz, Recep Ferdi.

İltekin okulu öğretmenlerinden: Mecide Ulmaç, Müzeyyen Arman, Atiye Görün, Melâhat Meral, Ayşe Neclâ.

Ulus okulu öğretmenlerinden: Nadiye Tunçel Mehpare, Adil Kuran, Muammer Altın direk, Fatma Gök, Şükriye, Tıynet.

Mimar Kemal okulu öğretmenlerinden: Sadık, İsmet Ersene, Saadet, Bedia denker.

Keçiören okulu öğretmenlerinden: Nüveyre, Güzin.

Dumlupınar okulu öğretmenlerinden::Düriye Öner, Fehime.

Onuncu yıl yatı okulu öğretmenlerinden: Şinasi Ataol, Edip.

Nallıhan merkez okulu öğretmeni: Saniye, Çayırhandan İlyas, Ançeden Mustafa Sabri, Gerededen Turan Yüksel.

Keskin merkez okulu öğretmeni: Mustafa Özdemir, Yahşihandan Ali Haydar, Ahşardan Lütfi Akdemir, Bahşiliden Lütfi Aydoğan, Bâlâ Hacılar okulundan rasim, Uçemden Abdülhalik.

Beypazar okul öğretmenlerinden: Şevket Doğan, Mustafa Hulûsi, Nihat Ertürk, Mehmet Önal, Mehmet İsmail, Hanefi.

Ayaş okul öğretmenlerinden: Osman Zeki, Hüsnü, Şahende, Firuz köyünden Necati, Çanilli köyünden Muammer, ortatı Seçkin Gödülden Muammer, Bereketten Emin Aybars, Gezici öğretmenlerinden Fuad Durlu, Mustafa Cevdet.

Çubuk okul öğretmenlerinden: Remzi Çetin Türk, Kemal, Ömer.

Etlik okulu öğretmeni: Firdevs Üstün.

Kocatepe okulu öğretmeni: İffet Öner.

Kalecik merkez okulu öğretmenlerinden: Lûtfiye Batman, Fahriye Esin, Müveddet Seniha, Çandırdan Lütfy, çiftlikten Şakir Atalay, Solakyurdan Bekir Turgut, Rüştü, Yunus Önal.

Tatlıkuyu öğretmeni: Yakup Alper.

Polatlı merkez okulu öğretmeni: Mustafa Gökçe.

Haymana Altılar okulu öğretmeni: İbrahim Akın.

Çamlıdere okulu öğretmeni: Kemal Kaleli.

Zir okulu öğretmeni: Tahir Gelişli.

Albayrak okulu öğretmeni: Besim Kurman.

Sakarya okulu öğretmeni: Cavidan Güven.

Atatürk okulu öğretmeni: Adiyeye Öktem.

Edebî roman: 55

OSMANOFLAR

YAZAN: Kenan Hulûsi

Artık hiç kimse Halilin geri geleceğini ümit etmiyordu:

— Belki de Aydosa kadar bir uzanmıştır?..

Bunu Ahmet Osmanof söylüyordu. Ve Yusuf bu hareketten daha ziyade Halilin silâh odasına girdiğini, belki de orada uyuyakaldığını anlatmak isteyor; ve Zehra, bu iki hareketin 'e birisine inanamamakla beraber nereye gittiğini de tayin edemiyordu.

Halil birdenbire kapıda gözüktü. Ve bu o kadar anî olmuştu ki, Groşenka, [illegible] hareket yürüyen bir kurt gibi Halil Osmanofun orada birdenbire bitiverdiğini görmüş ve bağırmaktan kendisini alamamıştı. Fakat Groşenkanın korku ile karışık bu hayret sesini işitti mi?

İşitmek mi?... Halil Osmanof orman kenarından geriye dönmeğe başladığı dakikalardan itibaren acaba hiç bir şey işitiyor muydu?..

Kulaklarında sadece kurşun vızıltıları hakiki bir harp sahasında olduğu gibi mütemadiyen vızıldıyor ve arasıra büyük bir orman içinden rüzgârla karışık bir takım sesler geliyordu. Bir orman gürültüsü ve kurşun vızıltılarından başka hiç bir şey işitmiyor; ve bütün bunların arasında peşinden koştuğu halde göremediği bir yüz belirsiz bir hayalet halinde Halil Osmanofun kovalayıp duruyordu.

Onun için[illegible] Halilin kapıda [illegible]züktüğü dakikaları anlatırken bir kurt kadar habersiz, diyorum. Ve zaten bütün Osmanoflar da gecenin [illegible] dakikalar bir kurttan daha başka bir yüzle onu görmemişlerdi. Halil Osmanof, geriye döner dönmez, Osmanofların bu gece bulıştuğu odanın etrafını adım adım [illegible] nofları gözetleyen adamın ayni baktığı yerden Osmanofları gözetlemiş ve tıpkı bir hümma hastası gibi sonra birdenbire kapıda meydana çıkıvermişti.

Orada ayakta duruyor ve tek bir kelime söylemeden Osmanoflara doğru bakıyordu.

— Halil!.. Halil Osmanof..

İlk kelimeleri büyük kardeşi konuşuyordu. Ayağa kalkmış ve Halil Osmanofa doğru yürüyordu. Öyle bir şekilde ayakta duruyordu ki, bütün Osmanoflar belki de onu yaralanmış zannediyorlardı.

— Halil Osmanof!...

Halil yavaş yavaş, Osmanofların içine doğru yürüdü; ne öğrenmek istiyorlardı Halil Osmanoftan?.. Aralarında tek bir kişi yalnız ismini söyleyerek Halil Osmanofa hitap ettiği halde hemen hepsi onu dinlemek istiyorlar, ve Halil Osmanofun kaçan bir silâhlı arkasından gördüğü şeyleri onun ağzından bekliyorlardı: Ya Halil Osmanof bunları anlatacak bir vaziyette değilse?..

Nitekim, silâhını masanın üzerine fırlattı ve büyük kardeşinin yanına, yaralanmış bir insandan daha bitkin bir vaziyetle ve hiç bir şey konuşmak istemeyerek kendisini bıraktığı zaman, Osmanoflar ona bir kelime söylemeden daha çok canlı bir vaka gibi onu seyretmeğe başladılar.

Hakikaten, bu dakikada olduğu kadar, Halil Osmanof hayatında belki de hiç bir vakit Osmanoflara kapalı gelmemişti. Ne tuhaf şey!.. Düşüncelerini her dakika için ve nasıl bir vaziyet olursa olsun apaçık söyleyen Halil Osmanof, bu gece, bulutlu bir gökyüzü kadar kapalı! Bununla beraber Osmanofların Halili şeylerle anladı'larına şüphe yoktu. Halil sesini çıkarmıyor ve belki bir hiç bir vakit bu dakikada duyduğu yığın ve bir külçe halinde gözüküyordu. Fakat gene hiç bir vakit, hattâ doğrudan doğruya kendisi bile bu derece büyük bir enerji ile içinin dolduğunu hissetmemişti. Halil Osmanof susuyor ve bir yığın halin de gözüküyordu. Çünkü yorulmuştu. Halil Osmanof.. Fakat Karnabad âleminde yeni bir takım vakalara atılmanın heyecanı içindeydi. Nasıl vakalar? Belki de bu vakaları kendi kendine takdir edemiyor; fakat kendisini harekete getirecek bir takım hadiselerin çoktanberi içinde boşalmayarak kaldığını ve tıpkı kullanılmayan bir silâh gibi bunların paslandığını da duyuyordu.

Ne tuhaf? Kullanılmayan bir silâh.. Halbuki Halil Osmanof silâhlarından başka Karnabadda neye güveniyordu?. Ve silâhlarından başka meşgul olduğu ne vardı? Yoksa iki yüz senedenberi Osmanofların birik tirdiği ve kendisine emanet edilmiş olan bu silâhları tıpkı bir kolleksiyoncunun yaptığı gibi, bir süs olarak mı muhafaza ediyor. Halil Osmanof bitkin bir vaziyet içinde gözükmekle beraber düşüncelerinin bu noktasında birdenbire indifa edecek bir takım hisler içinde kalıyor, fakat ne düşünürse düşünsün, bütün bu hisleri Osmanoflara bu gece anlatmak lüzumunu duymuyordu? Niçin?

Her fikri Osmanoflara söyliyen ve onların münakaşasını yapan Halil Osmanofun, artık hiçbir fikre ihtiyacı yok mu idi? Meselâ Ahmet Osmanof ve karısının fikirlerine.. Hatta ortanca kardeşi Yusufun fikirlerine.. Çünkü Yusufta her şeyi altüst eden ve kendi fikirlerini beğenmiyen bir karakter görmekle, vakit vakit buna sevinir; ve Osmanoflarda kendisini tenkit edecek birisinin daima mevcut olmasını isterdi. Her ne kadar Halil Osmanof çok kereler buna tahammül edemez isyanla karşılar ve iki kardeş arasındaki münakaşa en gergin bir telden derhal kopuverecek en ince bir ipliğe istihale ediverirse de birdenbire burada kalır; ya Halil Osmanof yahut da Yusuf, münakaşayı keserek ve müthiş birer küfür içerisinde birbirlerinden uzaklaşırlardı. Fakat Halil Osmanofun bu tenkit ve küfürlere boyun eğişi, hatta karşı gelerek ve Yusufa haddini bildirerek boyun eğişi, hiç de sebepsiz değildi; çünkü, Halil Osmanof, kendi arzularının münakaşasız kabul edilmesinden bir nevi azap duyar, ve büyük kardeşile karısı Zehra kendi fikirlerini bu şekilde kabul eder etmez, garip bir itminansızlık içinde hemen Yusufu bulmaya koşardı. Yusuf!. Kendisini bir deniz gibi engin bir ruh bolluğu içinde kabul eden; haşin karşılayan; mücadeleye hazır bir tabiat gösteren; mücadele eden, hattâ fikirlerini Halil Osmanofa kabul ettirmese bile yine mücadele eden Yusuf Osmanof!. Onun içindir ki, bu mücadelede mağlûp da çıksa, Halil Osmanof konuşmanın tadını duyar ve zaten, galip, mağlûp; ne olursa olsun yine kendi düşündüklerini tatbik ederdi. Sadece, bir saniye evvel de söylediğim gibi, Yusufla konuşurken bunları daha ziyade işliyerek ve yeni bir takım fikirler bularak tatbik ederdi.

Halil Osmanof, geriye döner dönmez bu sefer hiç de bir münakaşaya yanaşmadı. Zaten ne öğrenmek istiyorlardı kendisinden Osmanoflar? Karnabadın Aydos kapısına doğru yaptığı amansız bir takibin neticesini mi? Eğer bunu öğrenmek istiyorlarsa Halil Osmanof bir hakikat olarak ve el ile tutulabilecek kadar yakın hiçbir neticeye varamamıştı.

Bunu söylediği takdirde bütün Osmanofların ne büyük bir fütur içine düşeceklerini bilirdi. Daha sonra hiçbir vakit kendisini bir iş yapamamış bir adam yerine koymak da istemezdi. O Halil Osmanof ki, gözle görülür bir netice ortaya koyamamakla beraber, bilâkis, şimdiye kadar elde ettiği neticelerden daha büyük ve manevi bir netice kazanmıştı. Osmanofların Karnabadda daima tazyik edileceklerini anlamak neticesini..

(Devam ediyor)

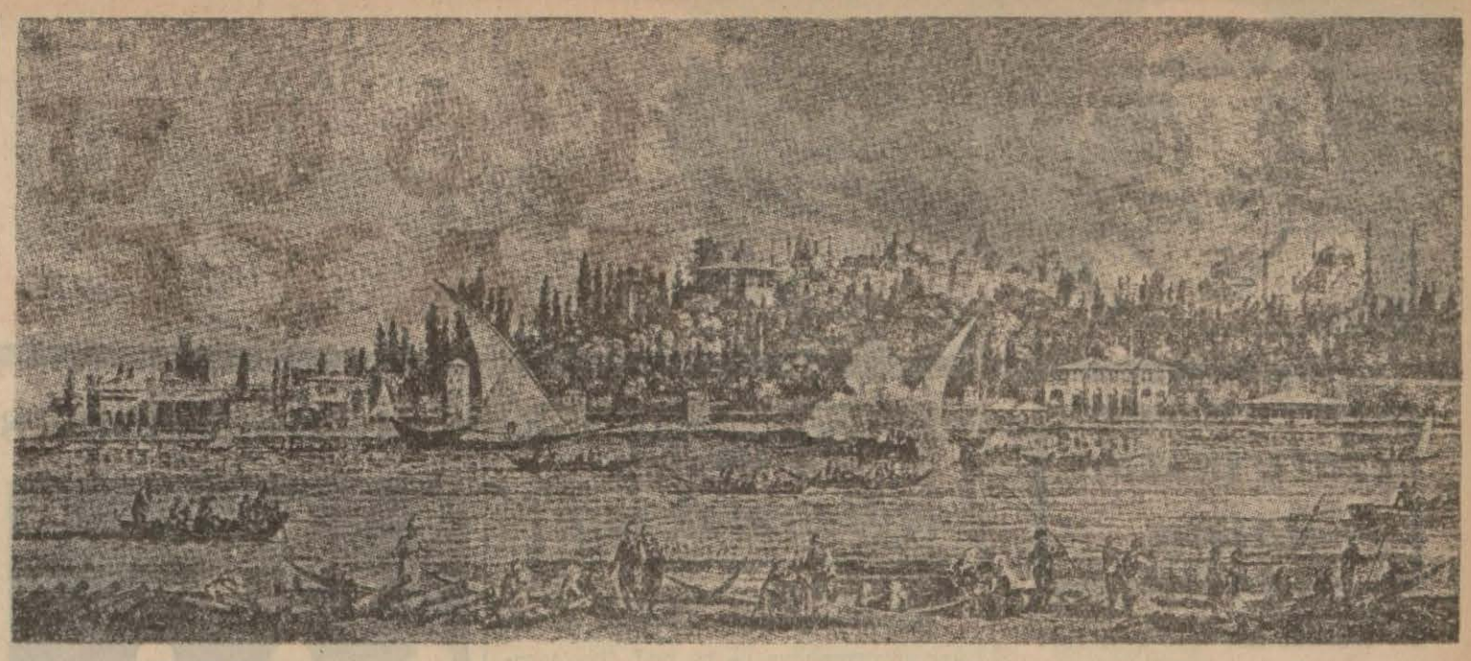

Yüz sene evvel Istanbul

Meşhur yangınlar neden çıkardı, ve söndürülemezdi

Yazan: Niyazi Ahmet

YÜZ sene evvel İstanbulun bir çok yerleri harabe halinde idi. Boğaz baştan başa ormanlıktı. Şehir içi de gezilemez derecede bozuktu.

Moltke bunları şöyle anlatıyor:

"Kaptan derya Ahmetpaşa limanda bir köprü inşa ettirdi. Bu köprü imparator Teodosun saltanat devrindeki müthiş kıştan sonra İstanbulu Galataya rapteden ilk köprüdür. 637 kadem uzunluk 25 kadem genişliğinde bulunan bu köprü Beşiktaş sarayından araba ile karşı yakaya geçmeği temin etmiştir.

Lâkin oradan öteye yol olmadığından Mehmet Hüsrev Paşa bir güzer - murassa bir kılıç hediye etti.„

Bunun üzerine tesadüf eden mağaza, han, ev, bahçe ne varsa yıktırdık. Açtığımız yoldan dün ilk araba olmak üzere Sultan Mahmudun arabası geçti; ve padişahı Beyazıda Cuma selâmlığına götürdü.

Köprünün resmi küşadı padişah tarafından fevkalâde merasim ile yapıldı. On bir kurbandan birini padişah kendi eli ile kesti ve Kaptanpaşaya murassah bir kılıç hediye etti.„

Mareşal yüz sene evvelki İstanbulun evlerini tetkik etmiş. Bu evlerin bütün teferruatını anlatırken insafsız yangınları da zikrediyor:

BİR EVİN İÇİ

"İstanbulun bütün evleri ahşaptır. Hattâ sultan sarayları bile tahtadan yapılmış büyük barakalardan başka bir şey değildir. Burada taştan bir temel atarlar, üzerine direkleri çıkarırlar, tahta ile bir kaplama vururlar, içerisini çamur, kerpiç ile örerler, damı da kiremitle örtüldü mü, az zaman zarfında ev meydana çıkıverir.

Artık böyle kirbit çöpünden yapılmış evlerin birbiri içine girişmesine işgal ettikleri koca mahallelerde bir yangın zuhurunda ne çabuk yanacaklarını tasavvur ediniz.

Beyoğlunda taştan büyük binalar yükselmeğe başladı. Pencereleri demir kapaklarla kapalı, lâkin yangın çıktı mı, hararetin şiddeti evi kavurup bir taraftan tutuşturuyor. O kadar ki bahçe içerisinde hiç bir tarafa ittisali olmıyan Fransa ve İngiltere sefaret - haneleri bile ateşten masun kalmamıştır.

Su ile söndürmek mümkün olmıyan yangınları, etraftaki evleri yıkarak söndürmeğe çalışırlar. Fakat bazan sert rüzgâr bütün emekleri akim bırakır.

Zavallı felâketzedeler ekseriya hayatlarını güç kurtarırlar. Eşya kurtaracak vakit bulabilirlerse civardaki camilerin içine yığarlar. Fakat bu her vakit herkese kısmet olmaz nimetlerdendir. Çünkü gece yarısı bekçi acı acı:

— Yangın var...

Dedi mi yatağından fırlıyan mahmurlukla ne yapacağını şaşırır. Hemen yükte hafif, pahada ağır eşyasını toplamağa koşar. Lâkin çok geçmeden yangının eve dayandığını görür. Merdivenler yüksek ve dar olduğundan hacmi büyük denkler aşağılara nakledilmez. Sokağa çıkabilse bile kalabalığın ayakları altında ezilir veya çalınır.

Yangınlar ne kadar kolay çıkarsa, yaptıkları tahribat da o kadar geniştir. Su ; ancak ecnebilerin evlerinde bulunduğundan İstanbul yerlisinin odaları, ya mangal veya tandır ile ısıtılır.

Yangınlar bunun için sık sık ve çabuk olur. Ev sahipleri on on beş sene içinde evlerinin yanması ihtimalini nazarı dikkate alarak resülmallerini faiz ile bu müddet zarfında çıkarmak istiyeceklerinden kiracılar yangın meselesinden en ziyade mutazarrır olan sınıftır.

Ahşap evlerin yegâne iyilik tarafı da taş binalarda zarurî olan rutubetten eser bulunmamasıdır.

Diğer iyiliği de evin dörtte üçünün pencereden ibaret bulunmasıdır ki taş evlerde bu mümkün değildir.

Pencerelerin sayısını çoğaltmak için bir çok girintiler, çıkıntılar yaparlar. Bu pencerelerin kenarlarına sedir ve minderler konur.

Dördüncü duvarın ortası mihrap şeklinde olup içinde kapu, kapunun iki tarafında geceleri yatak makamında hasır üstüne serilen şiltelerin gündüz konulduğu yükler bulunur.

Pencereler hep kafeslidir. Harem odalarında bu kafesler pencereyi tamamile ihata eder. Odalarda iskemle, masa, ayna, avize gibi şeyler bulunmaz. Geceleri odanın orta yerine kiliseler - de yakılan mumlardan birkaç tane dikiverirler.

Odalar o suretle tenvir edilir. Kibar evlerde ziynet makamında bir oda veya sofada yanyana dizilmiş birkaç çalar saat gözünüze çarparsa, bir tanesinin olsun işlediğini görmek her vakit müyesser olacak saadetlerden değildir.

Hiç bir evde yemek salonu yoktur. Yere bir alçak iskemle üstüne bakır veya tahtadan bir sofra kurulur; yemekler ayrı bir tabla ile getirilip yenecek tabaklar sıra ile sofranın üstüne dizilir. Bu sofranın etrafında yiyecek adamlar minderin üzerine oturur ve tabaksız, çatalsız, bıçaksız sofraya oturmazdan evvel yıkadıkları elleriyle ayni sahandan hep birden yerler. Kaşığı sade sulu yemeklerde kullanırlarsa da madenden değildir. Zengin evlerinde mercan kakmalıdır.

Evlerin dahilî manzarası birbirinin aynidir. Hariçten bakılınca Türkler ve hususiyle mümtazlarının evleri hep boğaza müteveccih olup boyaları ekseriya mavi, sarı, yeşil ve kırmızıdır.

Gayri müslim evlerinin ancak küçükleri boğaza müteveccih olup boyaları da kül rengindedir.

Mevki ve manzarası ve yapısı en güzel binalar mutlaka hanedan saltanata aittir.„

SOKAK KÖPEKLERİNE GELİNCE

Moltke İstanbuldaki sokak köpekleri ile diğer hayvanlardan da uzun uzadıya bahseder..

"Türklerin merhamet ve şefkati hayvanlara kadar şamildir. Üsküdarda kediler için bir hastahane olduğu gibi Beyazıt camiinin avlusunda güvercinlere mahsus da bir yer vardır. Avlunun beyaz mermeri üzerine serpilen, yemden hisse kapmak için camiin duvar, sütun ve kubbelerinden, şadırvan üstü, servi ağaçlığı gibi mahaller. den koşup gelen bu hayvanların manzarasına aslâ doyulmaz. Başlarını kasarak, kanatlarını çırparak, hazin hazin ötüp dolaşmaları tasviri gayri kabil bir manzara teşkil eder.

Hayatın hazlarından emin olmaları güvercinlere öyle bir lakaydî bahşetmiştir ki insanlar üzerine basacak olursa gene istiflerini bozmazlar.

Limanda ise martiler o kadar çok ve o kadar lâkayıttır ki bir sandal küreğiyle belki binlercesini öldürmek mümkündür.

Evlerde hiç köpek yoktur. Fakat sokaklarda milyonla hesapsız köpek ekmekçi ve kasabın sadakaları ile ve biraz da kendi çalışmaları ile geçinirler. Köpeklerin başlıca ve en mühim vazifelerinden biri doğrudan doğruya sokakları temizlemektir.

Yolda giderken bir at veya eşek düşüp ölse ahalinin yapacağı, hayvanı bir köşe başına pek lûtufkâr davranırsa bir yangın yerine kadar sürüklemekten ibaret kalır. Leşin imhası ile şehri kokudan korumak vazifesi paçaları sıvayıp işe başlıyan köpeklere düşer ve bunun hakkından allah için pek güzel gelirler.

Sokakta dolaşırken yol üzerine uzanmış köpeklerin çokluğu beni hayret içinde bıraktı. Asıl tuhafı bu köpekler üzerine insan basacakmış, yahut kendilerini çiğniyecekmiş hiç düşünmez. Ve yattıkları yerden kımıldamazlar

Tabiî başlarına bir çok kazalar da gelir.. Kiminin ayağı ezilir, kiminin belinden araba geçer.. sürünür, fakat kaçmazlar. Çünkü kaçmaktan bir fayda hasıl olmaz. Evler kapalı olduğundan içeri giremeyince gene en emin yer sokaktır.„

KURUN

GÜNDELİK SİYASİ GAZETE

Gazetemize gönderilen yazılar, gazete ye girmek için ise, zarfının köşesine (gazete) kelimesi yazılmalıdır.

Karşılık istiyen okurlar, mektuplarına 10 kuruşluk pul koymalıdırlar.

Basılmıyan yazıları geri göndermekten kıymetsiz yollanmış mektupların içine konulan paraların kaybolmasından, ilân olarak çıkan yazılardan dolayı, direktörlük, üstüne soru sorgu olmaz.

Günü geçmiş sayılar 10 kuruştur

Gazetemizde çıkan yazılarla resimlerin her hakkı sahibi kendisi içindir.

ÇOCUK SAYFASI

Hatırınızda kalsın

Bir Elbisede Kaç Iğne Yeri Var?

Bir terzi üşenmemiş, bir elbiseye kaç ığne batıp çıktığını nesap etmiş.

Deli posteki sayar gibi yapılan bu hesaptan şu netice alınmıştır:

1.72 santim boyunda, yani orta boyda ve ne pek zayıf, ne pek şişman bir adamın elbisesinde 73.392 iğne deliği varmış. Bunun 38.713 ü, el dikişidir, 35.679 de makine dikişi.

Terzi, bundan başka, bir cekette, bir pantalonda, bir yelekte ne kadar dikiş yeri var, onları da ayrı ayrı hesap etmiş... Herhalde pek sabırlı bir adammış!

Elektrikli Keman

Her şeyin elektriklisi olsun da niçin kemanın olmasın? Elektrik asrı denilen devrimizde her işi bu kuvvete gördürmek mümkün oluyor: Kapılar kendi kendine açılıyor, kapanıyor; lâmbalar sönüyor, yanıyor, pencereler inip kalkıyor....

Şimdi yeni icat edilen keman da böyle elektrikle işlemektedir:

Kemanı yine bir kemancı çalıyor. Fakat bu kemanın, diğer kemanlarda olduğu gibi, seslerin aksettiği kutusu yoktur. Bunun kemanın sapı ve elektrik telleri var. Kemanın tellerinden çıkan ses elektrik vasıtasiyle büyültülüyor ve istenilen yükseklik ve alçaklıkta çıkarılabiliyor.

Deniz Cereyanı Uzerinde Iki sene..

Amerikadan Avrupaya doğru akan bir deniz cereyanı vardır. "Golf Strim,, (körfez cereyanı) ismi verilen bu su cereyanı bugün Kübalı bir sporcuya güzel bir fikir vermiştir:

Kübalı genç, ne yelkeni, ne dümeni, ne motörü, ne de pervanesi olan bir kayığa biniyor ve kendini bu cereyana vererek, Avrupa yolunu tutuyor.

Kayıkta yalnız kendisine iki sene yetişecek yiyecek ve içecek vardır. Don Kardozo ismindeki bu gencin hesap ettiğine göre, cereyan onu on sekiz ayda, fazla fazla iki senede Norveç sahillerine götürecektir. Kayıkta bir de alıcı ve verici radyo makinesi vardır: Bu suretle Don Kardozo hem dünyada olup bitenleri öğrenecek, hem de, başı sıkışırsa, imdat çağırabilecektir.

Oynayıp, eğlenmek için

Burada birçok karışık çizgiler ve yollar görüyorsunuz ve bu ne? diye soruyorsunuz.

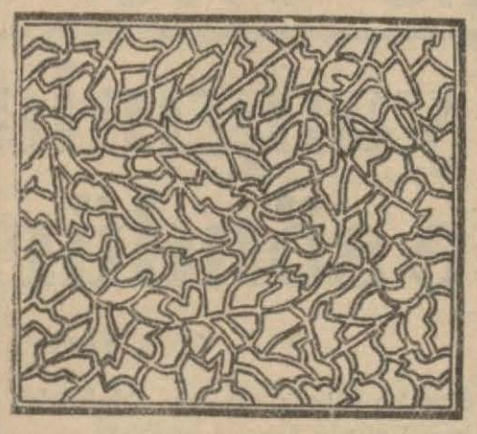

Fakat, biliyor musunuz ki bunların arasında gizli bir hayvan vardır?

Işte, bu hayvanı görmek istiyorsanız, çizgilerin arasında dikkatli dikkatli arayın ve hayvanı meydana çıkararak şekilde, çizgilerin arasını kalemle karalayın.

Yapamadınızsa merak etmeyin, gelecek hafta yapılmış şeklini göstereceğiz.

Bir Çemberden Iki Yumurta

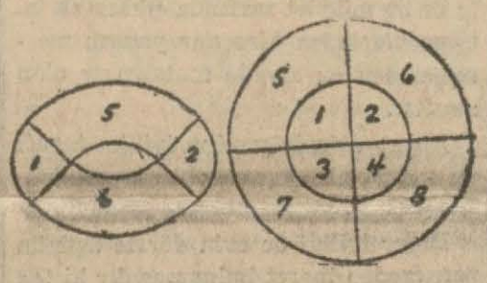

Geçen hafta verdiğimiz eğlencenin hal şeklini yukarda görüyorsunuz.

Vazifelerini yaptıktan sonra eğlenip gülen çocuklar..

Hediyeli müsabaka: 8

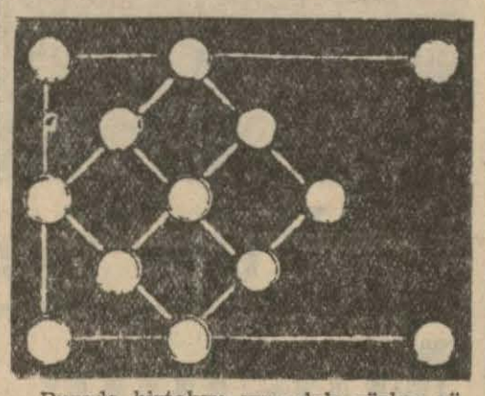

Burada birtakım yuvarlak gözler görüyorsunuz. Uçer üçer de biribirine birer çizgi ile bağlanmış. Şimdi sizden istediğimiz şu:

Bu gözlerden her birine birer sayı koyacaksınız. Yalnız, bir konulan saymın bir daha başka göze konulmaması lâzım. Bunları o şekilde koyacaksınız ki, bir çizgi üzerinde bulunan üç gözün içindeki sayılar toplanınca yekûn hep 20 çıkacak.

Bu müsabakamız hediyelidir. Doğru yapanlara güzel ve değerli hediyeler verilecek. Yaptığımız şekli bir kâğıda çizip BIR AYA KADAR aşağıdaki adrese gönderin:

"KURUN,, gazetesi
(ÇOCUK Sayfası)
ISTANBUL

Zarflarımızı açık bırakır ve üzerine "GAZETE,, diye yazarsanız posta 30 paraya kabul eder.

Bilmecenin doğru şekli ve kazananların isimlerini bir ay sonra basacağız.

Bilmeceyi gönderirken bir de resminizi yollayın. Doğru yapanların hepsinin resmini basacağız.

Bundan Evvelki Müsabakamız

Müsabakalarımızın gönderilme müddetini, bazı okuyucularımızın, bu müddeti az bulmaları üzerine, bir aya çıkarttık. Onun için, dördüncü müsabakamızın müddeti bu hafta bitmiş bulunuyor. Kazananları gelecek hafta ilân edeceğiz.

Bilmecenin hallini, kazananlarm isimlerini ve bütün doğru yapanlardan, resimlerini göndermiş olanlarm resimlerini basacağız. Resimlerinizi göndermeyi ihmal etmeyin.

Üçüncü Müsabakamızın Halli

Çocuk sayfasındaki hediyeli müsabakalardan üçüncüsünün halli şudur:

Telefondaki yanlışlıklar şunlardır:

1 — Kulaklık telefonun sol tarafında olur, burada sağ tarafta.

2 — Kulaklığın kordonu yok.

3 — Rakamlarm bulunduğu dairede delikler aşağıda sol taraftan başlar, halbuki burada sağ tarafta.

4 — Telefonun ağza tutulan yeri koni şeklinde olur, burada öyle değil.

Bu hatalardan yalnız üçünü bulanlar da doğru yapmış sayılmıştır.

Dikkat: Kazananları yarın ilân edeceğiz .

Ne garip şeyler!

1 — Burada resmini gördüğünüz kuş serçeye benzer. Yalnız, biraz daha büyükçedir. Bu kuş yalnız toprak üzerindeki veya havadaki böceklerle kalmaz, suların altındaki böcekleri de yemek ister! Onun için, tabiat ona, suda nefes almak hassasını da vermiştir: Kuş, havada uçarken bakarsınız birdenbire suya dalar ve balık gibi, suyun ta dibine giderek, oradaki böcekleri, hattâ küçük balıkları yutar ve tekrar dışarı çıkar.

Tabii, suda fazla kalamıyacağı gibi, çok derinlere de dalamaz. Bilhassa derelerde ve göllerde dolaşır.

2 — Bu gördüğümüz garip başlık şapkadır, yani bazı yarı vahşi insanların başlarına giydikleri başlık.

Afrikanın garbinde, müstakil bir zenci hükûmeti olan Liberyada, herkes, sayılı bayram günlerinde başlarına bu başlığı takar ve şenlik yapmağa gider.

Bu garip başlık, bu kadar büyük olmasına rağmen pek ağır değildir, çünkü tahtadandır. Uzerindeki boynuz gibi şeylerin içi oyuktur.

3 — Bu da Afrikadaki diğer bir vahşi millette görülen bir şey: Uganda denilen memlekette çocuklu kadınlar arkalarına büyük bir su kabağı kabuğu bağlarlar ve bunun içinde çocuklarını taşırlar.. .

Bu içi oyuk su kabağı kabuğu çocuğa hem böyle küfe vazifesi görür, hem beşik gibi onun içinde uyur, hem de annesi çocuğu yıkarken bu kabuğu banyo gibi kullanır....

4 — Civa şişe içinde bulundurulur, çünkü mayidir. Halbuki, civa ne suda, ne de içinde sulu bir şey vardır: bu bir madendir. Fakat, mayi halindedir ve mayi halinde olan tek maden civadır.

5 — Japonyada kadınların bir çoğu ağızlarına ve burunlarına böyle maske takar. Bu, ne bir süstür, ne de bir âdet. Yalnız, sıhhî bir tedbirdir:

Zehirli gazlardan korunmak için nasıl maske takmak lâzımsa, insanı nezle eden havadan korunmak için de böyle maske takmak faydalıdır. Bu maske, ağıza ve buruna soğuk girmesine mani olur. Esasen, ağızdan nefes almak daima tehlikelidir. Çünkü, burundan giren hava, burnumuzun içinden geçerken ısınır, tozları da burnumuzun [illegible] orada kalır.

Halbuki, ağızdan alınacak hava, doğrudan doğruya boğazımıza ve ciğerlerimize gittiği için, içindeki mikropları da yutmuş oluruz.

Bundan başka, soğuk hava boğazımızı üşütür, bizi nezle yapar. Işte bu maske bunun içindir.

Tavuskuşu kirpiye: — Kirpi kardeş! entarimin etekleri dağıldı, bir iğne verir misin?

KURUNa abone olunuz ve edininiz

Büyük Macera Filmi : 3

Yeğit Aslan Merihte

Canavarların Yaşadığı Cennette

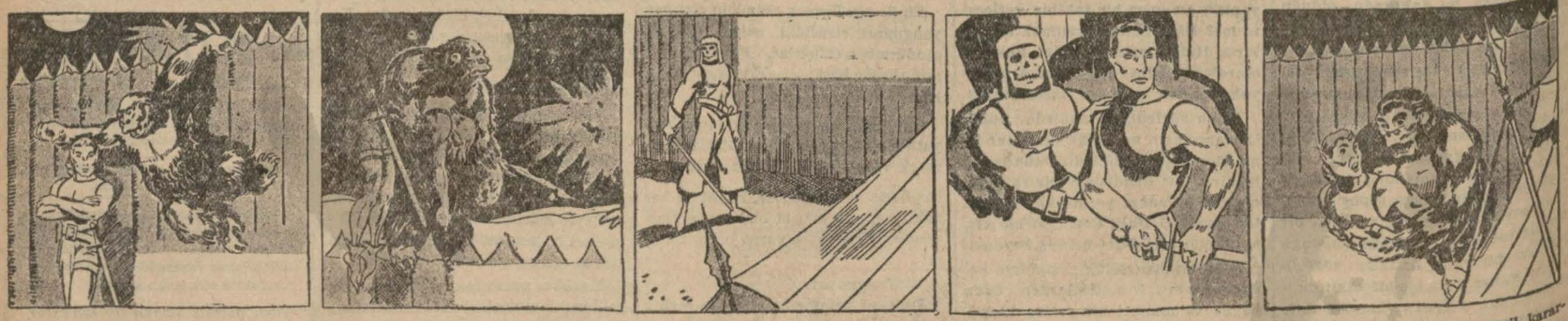

1 — Merihlilerle Yiğitaslanın kurdukları karargâhta nöbet bekliyen bir Merihlinin üzerine...

2 — .... gece bir goril atılarak kendisini yakalamış ve kaçırmağa başlamıştı.

3 — Diğer bir Merihli, arkadaşının bağırdığını duydu ve sesin ne taraftan geldiğini dinledikten sonra...

4 — Hemen Yiğitaslana koştu ve ona: — Arkadaşlarımızdan birini goril kaptı! dedi.

5 — Bu sırada, diğer bir goril, karargâhtaki Merihlilerden birini daha yakalamış, boğmuk üzere idi.

(Devamı var.)

Her Gün Bir Hikâye

Anahtardeliği!?

Yazan: Haynrihş Tsentner Alman Hikâyeci

AKTILOYA, memurlar şefini görmesi için, şöyle seslendi:

— Gabi, küçük şef seni görmek istiyor!

Gabi onun yanına girdiği zaman, Mr. Filips, birkaç resmi gözden geçiriyordu. Odaya girenin yüzüne bakmadan, işaret etti:

— Oturunuz, Gabi!

Sonra, şu suali sordu:

— Vel,.. şey.. siz dün gece nerdeydiniz?

Gabi, hayretle kaşlarını kaldırdı:

— Dün akşam mı? Tiyotrodaydım!

— Temsil saat kaçta başladı?

Hayreti gittikçe artan Gabi, cevap verdi:

— Saat 8 buçukta!

— Şu halde büro kapandıktan yarım saat sonra! Dolayısiyle giyinmeniz pek çok zamanınız vardı, değil mi?

Gabi, kızardı:

— Evet ve işte bundan dolayı da esbabımı burada, büroda değiştirdim. Tekrar tekrar affınızı rica ederim, bir daha böyle olmıyacaktır!

Mr. Filips, şöyle dedi:

— Bundan eminim; fakat mutlaka kasa dairesini mi buduvar olmak üzere seçmek zorundaydınız?

— Ya Rabbi! Yoksa bir şey mi oldu? Mr. Filips, yemin ederim, ki kasaya el falan dokundurmadım. Kasa dairesini terkedişimin sebebi, orada bütün gece başımın yanmasıdır.

Mr. Filips, ironili bir gülümseyişle, mırıldandı:

— Bunun bu sebeple böyle olduğuna bir dereceye kadar inanırım ve sonra, bizim yeni emniyet tesisatımızın, saat 7 den sonra kasa dairesine ayak basan herkesin, bir dakika arayla otomatik surette fotoğrafını çektiğini de bilmezdiniz!

Şef, başını iğerek önündeki resimlere tekrar baktı ve teklifsizleşti:

— Mamafi, dekolte olarak cazipsiniz!

— Olur şey değil! O fotoğrafları derhal veriniz bana!

— Imkânsız!

Mr. Filips, gülümsedi:

— Bu fotoğraflar, artık firmanın malıdır. Makine, çekilen resimlerin sayısını da aynen kaydetmiştir. Maalesef bunları büyük şefe vermem icap ediyor!

Gabi, yalvardı:

— Mr. Filips, ben daima iyi çalıştım; şimdi böyle ehemmiyetsiz bir şey için bana yol verilmesi doğru mu? Rica ederim, resimleri veriniz bana!

— Yalnız bir çare vardır; bir değiş tokuş, bir mübadele ticareti yaparız. Ben size fotoğrafları veririm, siz de bilmukabele bana bir öpücük verirsiniz!

— Buna rüyada bile razı olamam; başka yol verilmesini tercih ederim!

Gabi, böyle bağırarak, dışarıya fırladı ve fırlar fırlamaz da, ticarethanenin umumi detektifi Hole çarptı, onun kollarının arasında kaldı:

— Ne oluyor, Gabi? Fotoğraflar yüzünden küçük şef patırdı mı etti?

Gabi, irkilerek, gözlerini ona dikti:

— Sen ne biliyorsun bunu?

— Mr. Filips, bugün bundan bahsetti de böyle bir şeyin vukua gelmesinden evvel, bana müthiş surette çıkıştı.

— Tasavvur et bir kere, Hol, şimdi resimleri büyük şefe vermek istiyor; o da bunları görür görmez beni kapı dışarı edeceği muhakkak!

Hol,gülümseyişle, Gabiyi teskin etti:

— Korkma, Gabi, ben sana şimdi alelade bir ticarethane detektifinin de bir şey yapabileceğini göstereceğim. Bak!

Polis hafiyesi, cebinden çıkardığı bir fotoğrafı Gabiye uzattı. Bu resim, iğilmek bir anahtar deliğinden içerisini gözetliyen bir erkeğin arkadan alınmış resmiydi!

— Bizim kasa dairesinin sofasında da, tıpkı tıpkısına kasa dairesinde olduğu gibi tertibat mevcuttur. Mr. Filipse, işin tamam olması, tam kıvamını bulması için, şefe bu resmi, onun anahtar deliğinden seni gözetlediğini tesbit eden bu resmi de senin vereceğini söyle!

Bir nöbet kızaran Gabi, sonra sarardı. Müddetle Mr. Filipsin oda kapısını ardına kadar açtı. İçeriye girdikten sonra aradan ancak bir dakika geçip geçmemişti, ki tekrar Holün karşısında duruyordu; gerçi beti benzi solmuştu ve soluk soluğaydı, fakat fotoğrafları elindeydi!

— En mukaddes şeyler üzerine yemin ederek, anahtar deliğinden bakmadığını temin ediyorsa da, bu yeminler kendisine fayda vermedi. Fotoğrafları bana vermeğe zorlandı. Ve önce almak istediği öpücüğü alamadan!

Polis hafiyesi gülerek:

— Bu öpücüğe, dedi, dürüst ve uslu Hol, herhalde ondan daha fazla hak kazanmıştır!

Ve Gabi, onun boynuna sarıldı:

— Ben de sana memnuniyetle veririm, Hol!

Bunun üzerine Hol, kahkahayı attı:

— İşler yolunda; çünkü, eğer ben anahtar deliğinden seni seyretmemiş olsaydım, senin fotoğraflarını asla ele geçiremezdin!?.....

Kültürde:

Bu sene 1500 çavuş kurs görecek

Kültür Bakanlığı bu yıl açacağı köy eğitmen kurslarının sayısını tesbit etmiş bulunmaktadır. Bu kursların en mühimleri Eskişehir, Adana, ve Kastamonu vilâyetlerinde olacaktır.

Kurslarda ders görecek çavuşların sayısı (1500) dür. 1500 çavuşa on dokuz espekter ve 150 ye yakın öğretmen okulu mezunu öğretmen rehberlik edeceklerdir.

Bilhassa köy müfredatının eğitmenlere tamamiyle kavratılması yollarına fazla ehemmiyet verilecektir. Köy ve köycülük ülküsü eğitmenlere anlıyabilecekleri usullerle öğretilecektir.

Bu eğitmenlerin çalışacakları köylerde yeni okullar yapılacaktır.

Yeniden Iki Lise Beş Ortaokul Açılacak

Şehrimiz ortaokul ihtiyacı etrafında kültür direktörlüğü bir rapor vücude getirmiştir. Rapor bakanlığa gönderilmiş bulunmaktadır. Buna nazaran, mevcut ortaokulların sınıf ve talebe kadroları tetkik edilmiş, yeniden açılabilecek şube miktarları da tesbit edilmiştir. Bundan başka şehrin Anadolu kıyısında Rumeli kıyısında olmak üzere yeni 5 ortaokul daha açılacaktır. Ilkokullardan ortaokullara verilecek talebenin sayısı da altı bine yakındır.

Keza lise ihtiyacı bu arada gözönünde tutulmuştur. Şehrimizde iki lise daha açılacak mevcut liselerin ortakısımları tedricen lâğvedilerek yalnız lise halinde bırakılacaktır. Bu şekil ortaokuldan liseye yapılacak akını önliyecektir .

Yurtbilgisi Kitapları

Ortaokullarda okutulan yurtbilgisi kitapları Kültür Bakanlığı tarafından bu yıl bir tetkikten geçirilecektir. Bu kitapların yazılış tarzı talebenin anlıyabilecek ve seviyeleriyle mütenasip bir şekilde yeniden yazılacaktır.

Otuz yıldızla başbaşa

Neş'esine bayıldığımız şovalye

Meğerse her dakika ölüm tehlikesi içinde yaşıyormuş

Moris Şovalye kadınlar için şöyle diyor: Holivutta bekârlık insana pek pahalıya mal oluyor insan evlense karısına çok daha az para sarfedecek

PERDEDE son derece neşeli görünen güzel sesli ve sevimli bir erkek yıldız vardır. Fransız aksanı ile söylediği İngilizce şarkıları dünyayı kaplamıştır. Seyircilerin favorisi olan bu yıldızın ismi Moris Şövalyedir.

Hususî hayatında da neşelidir. Lâkın onun neşesi bizimkinden başkadır! Hayatı her dakika ölüm tehlikesi ile karşı karşıyadır! Büyük harpte minimini bir şarapnel parçası kalbinin altına saplanmış ve orada kalmıştır.

Her dakika yerinden oynıyabilen bu parçayı doktorlar yerinden çıkaramıyorlar; çünkü böyle bir ameliyat muhakkak ölümmüş. Küçük bir demir parçası parlak bir yıldızın hayatını tehdit ediyor!

Şövalye ile Nevyorkta Astor otelinde verilen bir banket'te tanışmıştım. Bu tanışma ancak kısa bir el sıkışmadan ibaretti. Asıl kendisile Holivutta Paramunt stüdyosunda uzun uzadiya görüştüm.

Stüdyonun kantinine yemek yemeğe gitmiş ve boş masaların birine oturmuştum. Yanı başımdaki bir masada biri oturmuş Fransız gazeteleri okuyordu. Dikkatle bakınca Şövalye olduğunu tanıdım.

—Bonjur Mösyü Şövalye. Benim için yanınızda yer var mı?„ diye Fransızça sordum. Amerikada pişkin olmıyana ekmek yok.

Moris bir durakladı. Beni tanıyamamıştı. Bir iki saniye sonra ana lisanında "Buyurun„ dedi.. Fransız mısınız?„

— " Hayır, dedim, fakat ben de sizin gibi Avrupalıyım. Türküm. Sizinle Nevyorkta Astor otelinde tanışmıştım.„

Yıldız biraz düşündü. Kadınların beyendiği iri alt dudağını ısırır gibi oldu ve birdenbire:

" — Certainement„ diye bağırdı. "Tabii.. hatırladım„ Siz ilk Türk gazeteci değil misiniz?„

— Mösyö Şövalye gazetem için size bir iki sual sormak istiyorum. Yemek sofrasında bunları acaba sorabilir miyim?„

— 'Sil vous plais„ dedi.

— Sahne hayatınızı anlatır mısınız?„

— Bu çok uzun sürer...„

— Hülâsasını.. Lûtfen!„

Moris içini çekti. Beni kolay kolay başından savamıyacağını anlamıştı. Anlatmağa başladı:

BİR TESADÜF

— Fakir bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldim. Babam badanacılık yapar ve bizleri kıt kanaat geçindirirdi. Ben on bir yaşında iken öldü. Annemle yalnız kalarak hayata atılmağa mecbur kaldım. Bir kaç sene ustalar yanında çıraklık ve fabrikalarda amelelik yaptım.

15 yaşında iken bir restoran beni şarkıcı olarak angaje etti. Bir tesadüf eseri olarak günün birinde Parisin meşhur güzel bacaklı Mistinget ile tanıştım. Bu tanışma sahnede parlamama sebep oldu. Mistingetin iyiliklerini aslâ unutmam!

Mistinget beni alarak doğrudan doğruya Folie Bergere kabaresine götürdü ve orada bir mukavele imzaladım. Her gece Mistinget ile sahneye çıkıyor ve çıplak kızlar arasında şarkı söylüyor, alkış toplıyordum.

Fakat bu sırada büyük harp patladı. Beni askere aldılar ve ilk partide cepheye sevkedildim. Günlerce Almanlarla göz göze harbettim. Bir gece şiddetli bir hücum esnasında göğsümden aldığım derin yara ile yere yuvarlandım. Kendime geldiğim zaman kendimi esir olarak bir Alman hastahanesinde buldum. Alman neferleri beni sedıye ile buraya getirmişler ve doktorlar yaralarımı bağlamışlardı. Yalnız Alman doktorları tarafından yapılan muayenede kalbimin iki santim altında bir minimini şarapnel parçası saplı bulunduğu meydana çıktı.

Moris Şövalye

Vaziyet tehlikeli olduğundan ameliyat yapılamıyor ve o gündenberi o demir parçası göğsümde kaldı. Göğsümdeki yara tamamen kapandı, hattâ küçük bir yer kaldı. Muntazam çektirdiğim rönkten fotograflar demirin daima ayni yerde bulunduğunu göstermektedir.

NE DANS, NE ŞARKI

Neyse, hikâyeme devam edeyim. Esir olduğum yerin ismi Arten Grab idi. Hastahaneden çıkınca beni esir kampına gönderdiler. Orada Ronald Kanedy isminde bir İngiliz çavuşu ile tanıştım. O Fransızça ben de İngilizce öğrendim. Bir gün muhafızlarım dalgınlıklarından istifade ederek bu çavuşla Almanların elinden kaçtık. Bir müşkülâttan sonra nihayet Parise varabildik. Doktorlara başvurdum. Muayene ettiler ve neticede hep ayni tavsiyede bulundu:

Ne dans, ne de şarkı! İkisi de yasak! Aksi takdirde muhakkak ölecekmişim.

Halbuki ben dans ve şarkısız yaşıyamazdım. Doktorların sözünü dinlemiyerek Mistingeti buldum. Artık harp te bitmişti; beraber yine sahneye çıktık. İşte o zaman şöhret kazandım.

Bir Amerikan film kumpanyası ge-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Greta Garbo Kontes Valesta rolünde..

Marlen Ditrih yeni çevirdiği bir filmde sinema direktörünün karısı Madam Jak Varner ve bir aktörle beraber...

ASRIN ÇOCUKLARI

Yazan: Ferenç Körmendi

Çeviren: Vahdet Gültekin

84

— II —

SAF HAYAT

Bu konuşulanlar içerideki odalara kadar işitilirdi. Klara anne öfkesin - den kuduruyordu ama, niç sesini çıkarm yordu. En fenas., hilhassa Katalin'in hareketi idi. Sanki onun için ye. ni bayan Hegedüs diye birisi mevcut değildi. Ne bir dediğini yapıyor, ne o- na hitaben bir şey söylüyor, her şeyi daima ve büyük bir ısrarla baya soruyordu.

Klara anne bütün bunlara bir müddet tahammül etti, nihayet bir gün babalarına Katalin'i kovduğunu ha - ber verdi.

— Sen de gördün, yavrum, diyordu, teşrineveldenberi evde bütün olup bitenleri ha bugün vazgeçer, ha yarın vazgeçer diye aldırış etmeden bekledim durdum. Fakat bu sabahki artık canıma tak dedi. Bilmem ne için kendisine darıldım, bana aksi aksi cevap verdi. "Verdiğim bakşışı aldımdı ama!„ dedim. Hiç cevap vermedi, çıktı dışarı. Sonra geldi, masanın üzerine, önüme doğru, parayı getirdi koydu... Ben de onu kovdum... gözlerim görmek iste - miyordu bir daha!

Babaları ile Klara anne arasında ilk kavga bundan çıktı ve kavgada sözünü babaları dinletti. Ahçının kovulmasına açıkça ve katiğ bir şekilde itiraz ediyordu. Belki on defa:

— Hayır, yavrum, diye tekrar etmişti. Bunu kabul edemem!

Babalarının ahçıyı bukadar tutması her zamanki uysallığiyle tezat teş - kil ediyordu. Bu hal pek kolay kolay izah edilemiyordu. Babalarının, pek de şahsiğ olarak hareket etmediği bu hâdiseye bir sebep göstermek lâzımdı: doğru veya yanlış, fakat kabul edilebilir bir sebep.

Babaları diyordu ki:

— Düşün bir kere, yavrum, diyordu. Beni bu ihtiyar hizmetçiye bağlıyan hatıralar var... Sonra, düşün, ben onun yemeğine alışmışımdır!

Sonra Katalin'i kendi odasına çağırdı. Uzun uzun ve tatlı bir sesle kendisile konuştu. Katalin de evde kaldı, gitmedi. Tabii, yeni bayanı mağlûp et. tiği için memnundu ama, biraz da mahcup görünüyordu. Şimdi mutfak - taki fıskoslar mutfağın duvarlarından dışarı çıkmıyordu. Ahçı kadın hesapları bayana bildiriyor, soracaklarını ona soruyordu.

Klara anne ertesi ayın ilk günü de, tenbel ve pis diye, bulaşıkçı Marta'yı kovdu. Yerine, annesinin vasıtasile, Papa'dan güzel ve temiz bir hizmetçi kız getirtti. Rozina ayın ilk günü gelince, Katalin meselenin ne olduğuğunu hemen anlamıştı: onun ağzına bir kilit, bayanın hesabına bir ispiyondu bu. Katalin yine anlamıştı ki, ağzından bir fena kelime çıkarsa Hegedüslerden kovulduğu gündü. Ayda yirmi iki forint, sonra yemek için ayrıca verilen üç forint, istediği kadar ekmek, yemeklerden kalanlar, bol bol verilen bakşışlar iyi bir adam olan Doktor, asil bayanın öksüzleri öyle birdenbire bırakılıp gidilecek şey değildi. Sonra, bu evde tam on beş sene hizmet etmişti. Ne Peştede, ne de başka bir yerde böyle iyi bir ev bulmak da kolay değildi.

Onun için, Katalin ağzına kilit vurdu oturdu aşağı. Evet, bazan ağzını açamadığı için boğulacak gibi oluyordu ama, ne yapsın. İşte, Katalin meselesi de böylece kapandı gitti.

Bu müddet zarfında başka bir hâdise de çıkmadı. Her şey olduğu gibi devam ediyordu. Tabii, bazı ufak tefek değişiklikler oluyordu ama, Paula bunlara pek fazla ehemmiyet vermiyordu, hattâ bazan hiç farkında bile olmıyordu.

Büyük değişiklikler de oldu mu, bunları olup bittikten sonra öğreni - yordu, artık üzerinde zihin yormağa da lüzum kalmıyordu.

Hegedüs'lerin evinde bu değişiklikler artık bir nizam, bir âdet haline girmiş bulunuyordu. Meselâ, Paula için de, babasının tekrar evlenmiş olması, annesinin yerine yeni bir kadının geçmesi hakikaten, gayet tabiiğ bir şey olmuştu. O sabah, bunu ilk öğrendiği sırada, o ilk sevinç coşkunluğu ara - sında, annesine, annesinin ölümüne dair içinde ne toplandı ise hepsini boşaltmıştı.

O anda, çocuğun ruhunda sükûn bulmuş hisler uyanmıştı: annesini severdi o; hayatında yer almış olan, güzel, çirkin, iyi, fena küçük büyük bütün kadınlar müşterek "anne, anlamının bir parçasını teşkil etmişlerdi ve hepsinin annelerile bir alâkası vardı ve hepsi nihayet annesi idi onun. Ruhu annesinin ölümünden duyduğu, yalnız kalmış olmaktan duyduğu acı için. de idi ve Klaraya karşı bir sevgi uyanmış, annesinin yerine Klarayı görmeye başlamıştı. İçinde her şeye karşı ve annesinin yerine geçecek herkese karşı bir şüphe, bir itimatsızlık uyanmıştı; yalnız, annesinin yerine Klara geçerse iyi olacağını büyük bir katiyyetle düşünüyordu.

Evet, anne olacak birisi varsa o da Klara idi. Niçin iyi bir anne olmıyacakmış! hayır, ondan başkası anne olamaz O olursa her şey olur, bu hususta kimse de başka türlü düşünemezdi.

(Devamı var)

Adliyede:

Zincirli kuyudaki kaza tahkikatı

Tan gazetesi yazı işleri müdürü Tahirin ölümü ve dört mürettibin yaralanması ile neticelenen Zincirlikuyu otomobil kazası tahkikatı ilerlemektedir.

Haydar, Şefik, ve Nihat hastahanede henüz kendilerine gelmemiş olduklarından ifadeleri alınamamış yalnız, Ekrem şu ifadeyi verebilmiştir:

— Hasan Kemalin otomobili ile Şişliye kadar gittik. Tepede Hasan Basrinin gazinosunda bir müddet oturduk içtik. Arkadaşlar, Maslağa doğru bir gezinti yapmak istediler. Tahir evvelâ itiraz etti. Fakat, sonra, kabul ederek yola çıktık. Tam Zincirlikuyuyu geçmiştik, ki birden küçük bir otomobil önümüze çıktı, ondan sonra kaza nasıl oldu ve nasıl yaralandım, hâlâ bilmiyorum.

Diğer yaralılar da hastahaneden çıkar çıkmaz müddeiumumiliğe getirilerek isticvap edileceklerdir.

Şişhane Kazası Davası

2 sene kadar evvel Şişhane yokuşunda vukubulan feci tramvay kazasının suçluları mevkuf vatman Fahrettin, Numan Hasan ve Ismailin duruşmalarına dün sabah ağır cezada devam olunmuş, suçluların vekili müdafaasını yapmıştır. Vekil müdafaasında keşif raporuna itiraz etmiş, mahallinde ikinci bir keşif yapılmasını istemiştir.

Mahkeme bu isteği reddederek duruşmayı karar vermek üzere 27 nisan çarşamba saat 14 e bırakmıştır.

General Frankonun mümessili Bükreşe gitti

Ankarada memleketimize gönderilecek general Franko ajanını ve vazifelerini tayin hususunda hükûmetimizle müzakerelerde bulunduktan sonra evvelki gün şehrimize dönmüş olan General Frankonun Bükreş ajanı Marki dö Prot dün akşamki ekspresle Bükreşe gitmiştir.

Marki dö Prat Bükreşte bir müddet kaldıktan sonra Belgrada giderek, hükûmetimizle Franko hükûmeti arasında yaptığı anlaşmıya benzer bir anlaşma da Yugoslav hükûmeti ile yapacak, orayada general Franko tarafından bir umumi ajan gönderilecektir.

Yunanistana gönderilecek ajan hakkında general Frankonun bir başka mümessili meşgul olmaktadır.

Kısa haberler

* Son günler içinde Beyoğlunda muhtelif kumarhaneler basılarak kumarbazlar yakalanmıştır. Bilhassa Muhittin adında birine ait apartmanla Yıldız a - dındaki apartmanlar basılarak buralarda rulet masaları ve bakareler bulun - muş, kumarbazlar cürmümeşhut halin - de yakalanmıştır.

Bundan başka barbut oynıyan 20 kahve meydana çıkarılmıştır.

* Devlet Demiryollarında vagonlarda muayyen ağırlıktan fazla yük yüklenme hâdiselerinin çoğaldığı görüldüğünden bu yolda hareket edenlerden para cezası alınması kararlaşmıştır.

* İstanbulda yapılması mukarrer daimi sergi binası için hükûmetimiz 50.000 lira tahsisat ayırmıştır.

* Milli Türk Tıp kongresi cumhuriyetin 15 inci yıldönümü bayramına rastlıyan günlerde Ankarada toplanacak ve bu münasebetle büyük bir tıp sergisi açılacaktır.

* Istanbul vilâyeti et ihtiyacı için bir defaya mahsus olmak üzere Bulgaristandan ithal edilecek kasaplık hayvanlardan alınacak gümrük resminin beş kuruşa indirilmesine dair Vekiller Heyeti kararı meclise arzedilmiştir.

* Şehrimize gelen Amerika ticaret heyeti Ankaraya gitmiştir.

* Nisanın dokuzunda yapılması mukarrer olan Sinan ihtifalinin bütün programı kararlaşmıştır. Programa, saat 13 de Süleymaniye camii bahçesinde toplanmakla başlanacaktır.

* 1938 - 1939 ders yılı içinde Maarif Vekâleti 1500 leyli meccani talebe alacaktır. Önümüzdeki sene pansiyoner talebeden alınacak ücret tesbit edilmiştir.

Galatasaray lisesinden 240, İzmir kız ve erkek liseleri ile Buca ortamektebinden 225, Erenköy kız, Kandilli kız, İsmet paşa kız liseleri ile Üsküdar kız sanat ve Istanbul kız öğretmen okulundan 200, Çanakkale ortaokulundan 190, Balıkesir lisesinden 175, Trabzun lisesinden 170, Sıvastan 185, Adana kız ve erkek liseleri ile Bursa erkek ve Balıkesir erkek liselerinden 165, Afyon ve Edirne liselerinden 160, Gaziantep, Kastamonu, Manisa, Kars liselerinden 150, Muğla ortaokulu ile Konya lisesinden 155, Bolu ve Niğde ortaokulları ile Yozgat lisesinden 140, Erzurum lisesinden 170, Bilecik ortaokulundan 130 lira pansiyon ücreti alınacaktır.

* Güzel Sanatlar Akademisinin mimari kısmına modern bir resim atelyesi yapılmıştır. Bu salonda 90 talebe rahatça çalışabilecektir.

* Şimdiye kadar Akay idaresine tâbi olan Yalova kaplıcaları bürosu, Denizbanka bağlanmış ve başına Dr. Nihat Reşat getirilmiştir. Büro, Merkez Rıhtım handadır.

Hamdullah Suphi Bükreşe gitti

Balkan Antantı Ankara konsey toplantısı vesilesiyle Romanya hariciye müsteşarı ile birlikte şehrimize gelen ve toplantı esnasında Ankarada bulunduktan sonra tekrar Istanbula dönerek bir müddet burada kalmış olan Bükreş elçimiz B. Hamdullah Suphi Tanrıöver dün Romanya vapurile vazifesi başına dönmüştür.

Şikâyetler

CAM BARDAKLARININ AGIZLARI NEDEN ÇABUK KIRILIYOR?

Aksarayda oturan bir okuyucumuz dün matbaamıza gelerek, son zamanlarda piyasadaki su bardaklarının gayet dayanıksız ve çürük olduğundan şikâyet etti.

Okuyucumuz bu bardaklardan bize bir de nümune getirmişti. Bu bardak âdetaelmas ile kesilmiş gibi tam ortasından iki parça olmuştu. Okuyucumuz şöyle dedi:

— Bu hal başıma yalnız bir defa gelmiş değildir. Bu üçüncü oluyor, yıkanmış ve kurulanmış bir halde tepside dururken kendi kendine çatlıyor. Artık bir daha bardak almağa güvenemiyorum.

Şikâyeti alâkadarların nazarı dikkatine koyuyoruz.

Cenub kutbu seyyahları: 5

Kaptan Şarko

Büyük bir ismin ve servetin varisi idi. Fakat kendisini denize verdi...

Skot, can verirken, hatıra defterine en son olarak şunları yazmıştır:

"Dört gündür çadırdan dışarı çıkamıyoruz. Dört bir tarafımızda kasırga uğuldıyor.

"Çok zayıf düştük. Yazı yazacak halim yok. Bununla beraber, bu sefere giriştiğime pişman değilim. Bu sefer İngilizlerin azim ve sebatını, birbirlerine karşı duydukları yakınlığı, ölüme karşı eskiden olduğu gibi cesaretle bakmasını bildiklerini göstermiştir. Göğüs gerdiğimiz tehlikeleri onlarla karşılaşmadan evvel de biliyorduk.

"Hâdiseler bizi mağlûp etti. Şikâyete hakkımız yok. Sonuna kadar azmi elden bırakmamak şartile, kadere boyun iğiyoruz. Memleketimizin şerefi için, hayatımızı bu teşebbüse feda ettik. Buna mukabil benim İngiltereden istediğim, arkamda bıraktığım kimseleri himaye etmesidir.

"Ne de olsa, gösterdiğimiz misal vatandaşlarımıza faydalı olacaktır. Evet, tehlikeli bir yola girmiştik. Fakat felâkete karşı erkekçe göğüs gerdik.

"Yaşasaydım, çekmiş olduğumuz ıstırapları, sarfettiğimiz gayretleri, gösterdiğimiz cesaretleri anlatırken bütün İngilizlerin kalbine heyecan verirdim. Bizim hikâyemizi şimdi yalnız bu notlar ve cesetlerimiz anlatacak.„

Skot, karısına da son olarak bir mektup yazmıştı. Bu mektubu karısına diye değil, dul bıraktığı kadına hitaben yazıyordu:

"Allah beni çağırıyor. Biliyorum ki bu da senin şimdiye kadar çektiğin ıstıraplara yeni bir ıstırap ilâve edecek. Fakat, benim korkusuz, sükûnetle ve kendi kendimle başbaşa öldüğümü hatırlıyarak biraz sükûn bul.

"Artık hiç bir ümit kalmadığını anlıyorum. Kendi kendimizi öldürmemeye karar vermiştik: Sonuna kadar gayret edecek ve zahire deposuna kadar gitmeğe çalışacaktık. Şimdi bu gayret bizi rahat ölüme sürüklemiş bulunuyor.

"Oğlumuzu yetiştirmek hakkını haiz bir tek kişi vardır dünyada. Eminim ki, oğlum güzel bir çocuk olacak. Ona gürbüz vücudünü nasıl sen kazandırdınsa terbiyesini de sen vererek yetiştirmeni istiyorum. Çocuğumuzun senin gibi bir annesi olduğunu düşünerek mesut ölüyorum.

"Çocuğun tabiiyate heves etmesine çalış. Spordan daha iyidir bu. Esasen, onu açık havada yaşatacağını biliyorum.

"Bilhassa tenbel olmamasına dikkat et. Canlı bir adam olsun. Benim bu hale gelinceye kadar ne kadar gayret sarfettiğimi bilirsin: Bende kalma tenbelliğe bir temayül vardı. Yalnız, sana karşı çok mert hareket etmişimdir, bunun için de kendimi iyi adamlar arasına katabilirim. Bu yüzden, senin kocan olmaktan sıkılmıyorum.

"Seyahatimiz hakkında sana anlatacak öyle şeylerim vardı ki! Büyük bir rahat içindeki bir hayattan ne kadar kıymetli bir şey oldu bu seyahat bizim için! Çocuğa anlatacak öyle hikâyeler söyliyecektim ki sana!

"Şunu bilmeni isterim ki, ölmek üzere bulunduğum şu dakikada benim için büyük bir hatıra kaynağı teşkil ettin... Sana iyi bir koca olamadım, fakat ümit ederim ki senin için iyi bir hatıra olacağım...„

KAPTAN ŞARKO SEFERDE

Dümon Dürvil'denberi, 63 senedir, hiç bir Fransız kutup seyahatine çıkmamıştı. Nihayet Kaptan Şarko buna isyan etti ve ortaya atıldı.

Jan Şarko, meşhur Akliye mütehassısı Doktor Şarko'nun oğludur. Büyük bir ismin ve servetin varisi olan bu genç de doktor olarak yetişmişti ve Pariste rahat rahat yaşıyabilirdi. Fakat denizi seviyordu o. Hem de çok büyük, delice bir sevgi ile.

Şarko 1902 de kendisini denize verdi ve deniz onu 1936 da kolları arasında boğdu...

Kaptan Şarko 1903 - 1905 de "Fransa„ gemisi ile, 1908 - 1910 da da "Purknapa?„ (Niçin olmasın?) isimindeki gemisi ile cenup kutpuna iki seyahat yapmış ve bir çok kıymetli tetkiklerde bulunmuştur.

Şarko, ilk seferinde, "Fran„ ismindeki küçük gemi ile çok müşkül bir seyahat yapmıştır. Bu geminin motoru on iki saat mütemadiyen çalışamıyacak derecede sakat bir makine idi. Fakat Şarko bunu karalardan kilometrelerce uzak bir noktada anladı. Bununla beraber, bütün müşkülâta rağmen, ilerledi ve tetkiklerde bulundu.

Şarkonun muvaffakiyetleri üzerine, Fransız ilim akademisi ikinci bir sefer tertip edilmesini kararlaştırdı ve Kaptan, "Niçin olmasın?„ diye, her müşkülâta ve gayri kabil şeye kafa tutan bir isimdeki azimkâr gemisi ile sefere çıktı.

Bu gemiyi Şarko, kendi plânları üzerine yaptırmış ve yapılırken başında beklemişti. Onu, çocuğu gibi severdi ve kendisi de nihayet onunla beraber öldü...

"Niçin olmasın?„ cenup kutpuna 1908 Ağustosundan 1910 hazirana kadar bir sefer yapmış ve Kutup mıntakasında 15 ay kalmıştır.

Bütün kutup seyyahlarının korktuğu bir hâdise Şarko'nun başına gelmiş ve gemiciyi büyük endişelere düşürmüştü:

Gemi, kutup mıntakasında, buzlar arasındaki dar geçitlerden geçerek içeri girmiş, fakat sonradan, arkasındaki yol buz kütleleri ile kapanarak, onları hapsetmişti.

(Devamı var)

Etibanka gelen mütehassıs

Etibank tarafından celbedilen Pr. Granok isimli bir mütehassıs dün şehrimize gelerek akşam üzeri Ankaraya hareket etmiştir.

TİCARE TMEKTEBİ MEZUNLARININ KONGRESİ

İktısat ve Ticaret mektebi mezunları cemiyeti dün senelik kongresi Beyoğlu Halkevinde yapılmıştır.

Cemiyetin bir senelik faaliyeti ve bilânço kabul edilmiş, yeni riyasete Tahsin Hamdi Yazıcı oğlu, idare heyeti azalıklarına Sami Anasal, Talip Arıoğlu, Ulviye Yenal, Pertev Küreğli seçilmişlerdir.

Yeni Neşriyat

Balkan çiçekleri

Değerli muharrir arkadaşımız Mehmet Behçet Perimin "Balkan çiçekleri„ ismile yazdığı güzel roman kitap halinde intişar etmiştir; maceralı bir aşkın hikâyesi olan bu eser, alâka ve merak ile okunmağa lâyiktir. Tavsiye ederiz.

GECELERİN AHENGİ

Muallim Orhan Rıza Aktunçun şiir mecmuasıdır; şair, hece vezni ile yazılmış yirmi beş, aruz veznile yazılmış on manzumesini toplayarak bu kitabını vücuda getirmiştir. Eser, hisli bir kalbin çarpıntılarını taşıyor; edebiyat meraklılarına tavsiye ederiz.

BUGÜN KALKACAK VAPURLAR

Saat	Vapurun adı	Gittiği yol
12	Ankara	Karadeniz
9,30	Uğur	İzmit
8,30	Kocaeli	Mudanya
10,30	İzmir	İzmir
9	Tayyar	İmroz

GELECEK VAPURLAR

12	Ege	Karadeniz
8	Kemal	Ayvalık

MEMLEKET HABERLERİ

Adıyaman Halkevinin verimli çalışmaları

Şehrin müstakbel imar plânının tanzimi bir şirkete verildi

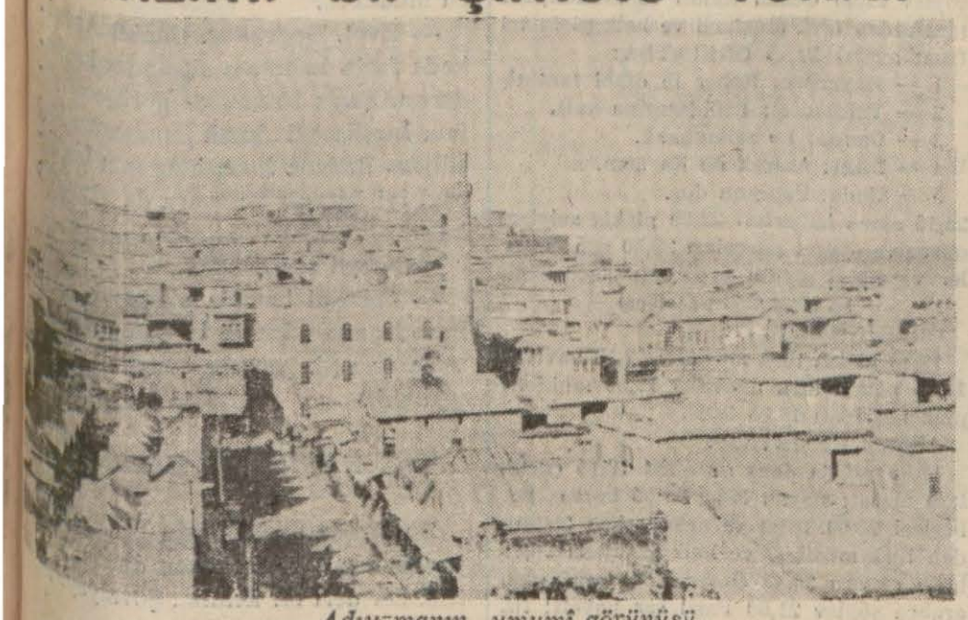

Adıyamanın umumî görünüşü..

Adıyaman (Hususi) — Henüz açılmış bulunmasına rağmen, kazamız Halkevinde büyük ve programlaşmış bir çalışma göze çarpmaktadır.

Böyle bir ülkü yuvasına çoktan susamış olduğunu gösteren halk; her gece ve gündüz muntazaman Halkevine devam etmekte ve fayda sanmaktadırlar.

Halkevi başkanlığına, ömrünün yarısını vatanî ödevleri muvaffakiyetli başarmalarla geçirmiş kıymetli idarecilerimizden, inhisarlar müdürü Cevat Ergun getirilmiştir. Her işinde olduğu, bunu yapmakla da çok yerinde ve isabetli bir hareket te bulunan değerli ilçebayımızın bu intihabından, herkes ziyadesile memnun kalmıştır.

Evimizde henüz, spor, kitapsaray ve köycülük olmak üzere üç komite teşekkül etmiştir. Spor başkanlığına, yüzbaşı Said Özbudak, üyeliklerine de, baş öğretmen M. Yener, öğretmen İ. Aksan, Betimen Ali Rıza Ersözen ve eski sporculardan Emin Kitapsaray başkanlığına trahom hastanesi baş hekimi Dr. R. Murad Göreen, üyeliklerine de. Dr. M. Hız, Yarbay Z. Tandoğan, öğretmen R. Dikmen ve uray muhasibi F. B. Bilgin, köycülük komitesi başkanlığına da, Ziraat bankası ajanı T. Atalay ve üyeliklerine, tütün eksperi H. Gülcü, zürradan M. Gürsoy, Mustafa ve sıhhat işyarı Kadri intihap edilmişlerdir.

Her kol, derhal kendi programlarını hazırlamış ve faaliyete geçmişlerdir. Pek yakında, bir de müsamere verilecek ve bu suretle müzik ve temsil kolu da açılmış bulunacaktır.

Halkevinde, her hafta muntazaman seri konferansları da verilmek tedir. Halk, bunları alâka ile dinlemekte ve konferans akşamları sabırsızlıkla beklemektedirler. Şimdiye kadar, Dr. M. Hız sıhhî bilgiler, baş öğretmen M. Yener mektepte ve evde çocuk, ziraat M. teknisyeni N. Ayata da, ağaç, orman sevgisi, faydaları, eski ve yeni ağaççılığımız ve meyve ağaçlarına yapılacak ihtimam mevzulu konferanslar vermişlerdir. Bunlar sırasile ve her hafta devam edecektir.

ADIYAMANDA PAMUKÇULUK

Hem gelirce ve hemde emekçe zahmetli ve bunlara mukabil de para etmiyen yerli pamukların yerine, her bakımda çok faydalı olan ve geçen seneler Çukurova mıntakasında ekilmeğe başlanan "klevant,, cinsi pamuktan hükûmetimiz bu sene Adıyamana da köylünün isteği nisbetinde meccanen tohumluk çiğit dağıtmağa karar vermiş ve bu hakkı her köylüye bildirilmiştir. Çok sevindiren köylü, Ziraat Vekâletinin kendilerine vermiş bulunduğu bu emsalsiz fırsattan istifade için, ziraat dairesine gelerek isimlerini yazdırmışlar. Çiğitler pek yakında gelecek ve köylüye dağıtılacaktır.

ADIYAMANDA İMAR FAALİYETİ

Adıyamanın imarına büyük ehemmiyet veren ve buraya geldiği gündenberi büyük başarılar meydana getiren ilçebay Hüseyin Şevket İçöz ve şarbay Z. Tandoğan çok çalışmak tadırlar. Şehrin müstakbel imar plânı da, 3800 liraya bir şirkete ihale edilmiştir.

Plân ve harita bitince, şehir daha esaslı olarak imar edilecektir. Su projesini de bir mühendis üzerine almış ve yakında şehrimize gelerek işe başlamış bulunacaktır.

Sivas

Vilâyet umumî meclisi dağıldı

Sivas (Hususi) — Vilâyet umumî meclisi içtimalarına son vermiştir. Bu devrede verilen kararlardan birisi de Kangal kaza merkezinin Çetinkaya istasyonuna naklidir. Valimiz Nazmi Toker üç hattın iltisak noktası olan Çetinkayaya nakledilmekle iktısadî ve her cihetten ehemmiyetle karşılanacağı ve bugünkü Kangalın hiçbir terakki eseri göstermiyen kazanın Çetinkayaya nakledildikten sonra modern bir hale geleceğini de izah ettikten sonra meclis bunu ekseriyetle kabul etmiştir.

Vilâyetin 938 yılı masraf bütçesini de şu şekilde tesbit edilmiştir. Adi ve fevkalâde olarak 727000 liradır. Fevkalâde bütçede Atatürk anıtına, kız enstitüsüne yeni yapılacak Halkevi binasına, stadyom, Şarkışla ve Kaybuhisarda yapılacak mektebe de tahsisat ayrılmıştır.

Yapılan encümen seçiminde de Kâmil Kitapçı, Nuri Çamkaya, Tahir Divrik, Şakir kazanmışlardır.

Nafiz Hüsnü oğlu

İsviçreli mütehassıs İzmirde

İzmir 25 — Hayatı ucuzlatmak için tetkikler yapan İsviçreli profesör Loran şehrimize gelmiştir.

Mütehassıs öğleden evvel belediye reis muavini B. Suad Yurdkoru ile mezbahaya giden profesör, kasaplık hayvan satış fiyatları ile mezbaha resmi ve perakende et fiyatları üzerinde tetkikler yapmış, belediyeye gelerek muhtelif yıllardaki gıda maddeleri miktar ve fiyatlarını gösteren istatistik ve grafikleri tetkik etmiştir.

Profesör Ticaret odasında bakkallarla görüşmüş, toptan ve perakende satış fiyatları üzerinde durmuş, Kül türparkı gezmiş, fuar hakkında malûmat almıştır. Profesörün dün yaptığı tetkikler arasında en mühimi, sebze hanlarında yaptıklarıdır.

17 sene hapse mahkûm oldu

Adana — Aliyi tabanca kurşunile öldürmek ve muhtar Yusufu öldürmeğe teşebbüs etmek suçundan mevkufen ağır cezada duruşması yapılan Şeyh Murad köyünden Hasan oğlu Rızanın duruşması bitirilmiş ve Rıza 17 sene 4 ay ağır hapse mahkûm edilmiştir.

SPOR

Millî küme müsabakalarında Galatasaray Harbiyeye 3-0 yenildi

Güneş Alsancağa 1-2 kazandı

Millî küme maçlarından Galatasaray - Harbiye müsabakası dün Taksim stadında üç bini aşan bir seyirci kalabalığı önünde yapıldı.

Nuri Bosutun hakemliği ile oynanan bu maça takımlar şu kadrolarile çıktılar:

GALATASARAY:

Emin - Reşad, Turhan - Mustafa, Adnan, Suavi - Necdet, Süleyman, Bülend, Musa, Salâhaddin.

HARBİYE:

Fethi - Şükrü, Sabri - Celâl, Muhterem, Haşim - Mücahid, Zeki, Habip, İzzet, Şerif.

Galatasarayda Eşvak, Sacid, Haşim ve Salim bulunmuyorlardı.

İlk hücumu yapan Harbiyeliler topu Galatasaray muavin hattında kaybedince sarı kırmızılılar sağdan düzgün bir akın yaptılar, Necdetin şütü kaleci tarafından çelindi. 2 inci dakikada tekrarlanan Galatasaray akınında ise Süleymanın volesini de Fethi güzel bir plonjonle yakaladı. İlk dakikalarda Galatasaray hakim oynuyor. Bu sırada Bülend rakip kaleye kadar attığı topu müdafi elle çevirdi. Bu bariz penaltı hakem tarafından verilmedi. Akabinde Musanın güzel bir kafa vuruşu da kalenin direğini sıyırarak avut oldu.

Bunlar gibi sayısız kaçan fırsatlardan sonra Harbiyeliler büyük bir enerji ile ileri atıldılar, 20 inci dakikadan sonra oyun mütevazin, 30 uncu dakikadan sonra da Harbiyelilerin baskısı altına girdi.

Zayıf teşkil edilmiş Galatasaray muhacimleri rakip kale ağzında bocalarken ani bir hücum yapan Harbiyeliler kaleci Eminin vakitsiz çıkış yapmasından istifade ederek ilk gollerini attılar ve birinci kısım 1-0 Galatasaray aleyhine bitti.

İKİNCİ HAFTAYM

Galatasaraylıların başladığı bu kısmın ilk dakikaları karşılıklı akınlarla geçerken sarı kırmızı müdafaasının hatasında kaleye yaklaşan Harbiyelilerin şütünü Emin plonjon la yakaladıysa da Habip tekme ile topu tekrar kurtararak ikinci golü attı ve hakem de bu bariz favulü görmedi.

Bu golden sonra sarı kırmızılılar büsbütün fena oynamağa başladılar rakiplerinin bu vaziyetten istifade etmesini bilen Harbiyeliler de 9 uncu dakikada soliçlerinin cidden güzel bir plâse vuruşile üçüncü sayılarını da kaydetmeğe muvaffak oldu lar.

Üç gol yiyen Galatasaray takımı ancak bundan sonra canlanabildi ise de hakemin müsamahası yüzünden Harbiyelilerin heran artan sert ve favullü oyunu karşısında tekrar duruldular bu sırada Galatasaray merkez muavini Adnan kolu kırılarak sahayı terk eti. Necdet de yüzüne yediği tekmeden bir müddet yerlerde yuvarlandı.

Bütün bu hallere ihtar dahi vermiyen hakem rakibini elle tuttuğu için Harbiye merkez muhacimini oyundan çıkardı.

Baştanberi zaten bozuk oynayan iki takım da onar kişi kaldıktan sonra büsbütün kötü bir oyun tuttur dular. Maç tam bir mahalle oyunu şeklinde devam ederken 3-0 Harbiye lehine bitti.

Galip takım; Ankaranın Muhafız gücünden daha fena bir oyun çıkardı. Hiçbir sisteme malik olmayan kaleci Fethi, merkez muavin Muhterem, merkez muhacim Habip, sol açık Şerif en göze çarpan oyuncular oldular.

Galatasaray takımı kabil olduğu fena teşkil edilmişti. Eşvak, Haşim ve Salim gibi en kıymetli elemanlar dan mahrum olan sarı kırmızılılar bu oyuncularının yerlerine koydukları futbolcularını hiç de iyi seçememişlerdi.

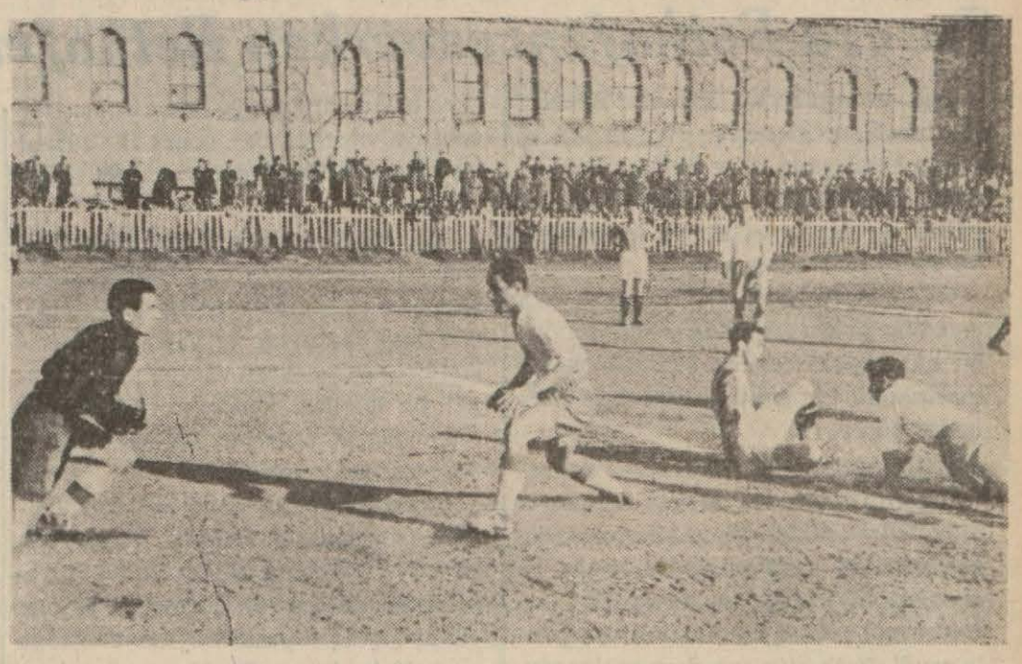

Harbiye kalesi önünde heyecanlı bir an..

Genç oyuncu Turhan dün muvaffak olmuş addedilmemekle beraber istikbalde iyi bir müdafi olacağını gösterdi.

Solaçıkta Salâhaddin ile Süleyman takımın gol atamamasına saik oldular. Galatasarayın şild maçlarında Beykoza, geçen hafta Güneşe dün de Ankarada yendikleri Harbiyeye mağlûp oluşu bu takımda büyük bir değişiklik yapılması icap ettiğini açıkça gösterir.

En. Er.

İzmirde

İzmir, 26 (A.A.) — Millî küme karşılaşmalarına bugün de devam edildi, geçen hafta Galatasarayı 7 . 0 yenen Güneş takımının İzmirde alacağı neticeler alâka ile beklendiği için sahayı üç binden fazla bir halk kütlesi doldurmuş idi.

Maç baştan nihayete kadar müteva. zin bir şekilde cereyan etmiş ve güneş takımı neticede 2 - 1 galip gelmesine rağmen Alsancağa karşı üstün bir oyun çıkaramamıştı.

Mutat merasimden sonra oyun ha . kem Esadın idaresinde Alsancağın yaptığı iki hücuma mukabil güneşin de sıkı bir akını görüldü. İlk tehlikeyi Güneş savuşturdu. Cihad beşinci da - kikada Saimin sıkı bir girişini muvaffakiyetle durdurdu.

Dakikaların ilerlemesine rağmen oyun hâlâ başlandığı gibi, durgun oynanıyor ve yapılan hücumlar bir neti. ce vermiyordu.

13 üncü dakikada İlyasın sıkı bir şütü avutla neticelendi. Biraz sonra Rasih topla beraber kaleye girerken Rasim yetişerek bu muhakkak gol tehlikesini korner yapmakla bertaraf edebildi.

17 inci dakikada Güneş güzel bir gol fırsatı kaçırdı. Topla beraber kalenin çok yakinine kadar sokulan Melih Hilminin tuttuğu zaviyeye güzel bir şut çekti. Fakat top Hilminin ellerinde döndü. İki taraf defans hattının canlı oyununa mukabil hücum hatları nedense çok çekingen oyniyanlar bilhassa Basri ile Sabri topu ayaklarında fazla tutarak takımın netice alma. sına mani oluyordu.

33 üncü dakikada Melih topla beraber Alsancak kalesine hızla girerken oyuncular hızla birbirleriyle çarpıştılar. Bu çarpışma neticesinde Hilmi baygın bir halde hastahaneye kaldırıldı, ve yerine kaleye müdafi Ali geçti.

Devre az sonra 0 . 0 berabere bitti.

İkinci devrede oyun başlar başla - maz hücuma geçen Güneşliler Alsancak kalesi önünde toplandılar.

Bu suretle adamakıllı sıkışık bir hale geçen Alsancak kalesi Salâhattinin sağdan çektiği sıkı bir köşe vuru. şu ile ilk golü yemiş bulunuyordu.

Hiç ümit edilmiyen bir zamanda yenilen bu gol Alsancaklıları harekete getirdi ve bütün bir nereji ile Güneş kalesine mukabil hücumlara başladılar. Fakat havadan bir oyun sistemi tatbikine başlıyan Alsancak hücumları Reşat ve Faruk müdafaası karşısında hiç bir netice elde edemiyordu.

Alsancak muhacimlerinin kaçırdıkları fırsatlardan sonra müdafaanın ileri oynamasından istifade eden Melih geriden aldığı topla yıldırım gibi Alsancak kalesine inerken Cemil tarafından hatalı bir hareketle durduruldu. Bu sebeple hakemin verdiği favul Rizanın isabetsiz bir vuruşu ile avuta gitti.

Adamakıllı sert bir cereyan almakta olan oyunu hakem durdurarak iki takım oyuncularına ihtarlarda bulundu.

22 inci dakika olmuştu. Basri günün en güzel şutu denecek kadar mükemmel olan bir vuruşla topu kaleye gönderdi ise de top, gol postu sıyırarak avuta gitti.

26 ıncı dakikada Rasih uzaktan çektiği sıkı bri şutla takımının ikinci sayısını da kazandırdı.

36 ıncı dakikada Hakkı soldan süratle Güneş kalesine girmekte iken Faruk hatalı bir şekilde durdurdu. Hakemin verdiği penaltı Cemilin sıkı bir vuruşu ile Alsancak ilk ve son golünü yapmış oldu.

Bu suretle 2 - 1 vaziyeti kabul ettiği aşikâr olan Güneş müdafaaya fazla ehemmiyet verdiğinden oyunun bundan sonraki kısmında vaziyet üzerinde bir değişiklik olmadan maç 2 - 1 Güneşin galibiyetiyle bitti.

Kasımpaşa

B. takımları şampiyonu oldu

Dün Şeref stadında ikinci kümenin B takımları şampiyonluğu için Kasımpaşa ile Anadoluhisarlılar karşılaştılar.

Müsabaka baştan sona kadar genç Kasımpaşalıların üstünlüğü altında cereyan etti ve neticede sıfıra karşı iki golle galip gelen Kasımpaşalılar B takımları şampiyonluğunu kazanmış oldular.

SÜLEYMANİYE - BEŞİKTAŞ

Beşiktaş ve Süleymaniye B takımları arasında yapılacak olan müsabaka Süleymaniyelilerin sahaya gelmedikleri için Beşiktaşlılar hükmen galip sayıldılar.

Bugün Barutgücü alanında yapılacak maçlar:

1 — Barutgücü - Akınspor A takımları saat 15,30 da.

2 — Barutgücü - Akınspor B takımları saat 13,30 da.

3 — Barutgücü - Beşiktaş Şeref 2 inci B takımları saat 12 de.

Bakırköy ve Yeşilköy Rum genç takımları saat 10 da karşılaşacaklardır .

Dünya yarım siklet şampiyonluğu

Dünya Yarım Siklet Şampiyonluğu

Berlin, 26 (A.A.) — Alman boksörü Heuser, Belçikalı Roth'i yedinci raundta nakavt etmek suretiyle dünya yarım ağır siklet şampiyonu ünvanını kazanmıştır.

Büyük musikî üstadı

Bethofen

Aşk ve iztirap içinde eserlerini nasıl yarattı ?

Tereza Bethofeni severken Bethofen Jülyeti seviyor..

Aşk ıstıraplariyle sağırlık felâketi bir taraftan, kitapçılar ve kendisini ruhan kemiren bir aile ile yaptığı kav. galar diğer taraftan Bethovenin hayatını bir facia; eşsiz ve iç sızlatıcı bir tarih haline sokmuştur.

Bethovenin bereketli ilhamı, aşka isyankâr gruru arasında aranılmalıdır, bu hal ondaki coşkun tabiatin yerini melânkolik bir sükûna bıraktığı çağa kadar sürer.

Bethovenin aşkı başladığı zaman, ihtirasın ilk mevzuu Julieta Gauciardi oldu. Güzel, sihirli bir cazibeye malik, taravetli ve ayni zamanda hoppa ve çocukça tavırları olan bu egoist kız, Bethoveni yalnız bir dostluk duygusile sevdi. Bethoven ona ders veriyordu. Kadın kendisine tapmıyor, ona zarif hediyeler alıyor, bu arslanın hiddeti. ne ve azğınlıklarına katlanıyor, manâlı, manâlı gülümsiyerek onu yatıştırıyor; Bethoven bunlara aldanıyor ve bu sırada sağırlaşmağa başladığı için kadının doğrudan doğruya kendisini sevdiğini tasavvur ediyor, halbuki Julieta her şeyden evvel büyük adamın musiki dehâsını seviyordu.

SEVGİDEN DOGAN ESER!

Bir Ağustos gecesinde Bethoven, Julieta'nın itiraflarını dinledi. Sanki ruyada imiş gibi, genç kızın, daha faz. la zaptedemediği âşıkane sözlerini işitiyor, ve kız omuzlarında ağlarken kalbinin derinliklerinden bir nağme - ler çağlıyanı akmağa başlıyordu. Muazzam ve ölmez "Ay sonatı,, böylece doğmuştu.

Fakat yavaş yavaş Bethoven haki . kati anlamağa başlıyor.

Julieta seviyor.. Evet, fakat kendisini değil, genç Prens Galenberg'i..

Bethovenin parmakları birdenbire duruyor. Demek Galenber'i seviyor! Gözlerine hücum eden yaşları serbest bırakıyor; ıstırap, acı bir inkisarı hayalin bütün şiddetile kendisini kaplı - yor.. Büyük bir ümitsizlik ve kırgın. lık içinde büyük eserini bitirmek için yine devam ediyor. Şaheser doğmuştur, fakat Bethovenin kalbi artık yaralıdır ve bu, bütün bir ömür boyunca böylece sürüp gidecektir.

Galenberg zengindir, gençtir, güzeldir. Onun bu vasıflarına Bethoven ne ile karşı koyabilirdi?

"Julieta, evleniniz!,,

Bethoven büyük kederini gizliyor ve genç kızın, nasihatlerile müstakbel kocasına yardım etmesi ricasını eşsiz bir büyük kalpliilkle karşılıyor, (Pe - ki!) diyor. Galenberg Viyana salonları için hafif dans musikisi yazıyordu. Bethoven onun yazılarından bir kısmını tashih edecektir. Julieta'nın annesi ile karşılaşınca da genç ve güzel güveyi methetmekten çekinmiyecektir..

KORKUNÇ BİR SESSİZLİK

Julieta evden çıktıktan sonra Bet . hoven, Viyanadan dışarıya kaçıp or - manın içine dalıyor. Korkunç bir fırtına içinde ıstırabını unutmak için kaçıyor. O, unutmalıdır! Birbiri ardınca şimşekler çakıyor; fakat gök gürültü. lerini o işitmiyor!.. Bir çoban kaval çalıyor. Bethoven ona bakıyor, fakat hiç bir şey işitmiyor! Hiç bir şey! Harici ses dünyası, onun kulakları için artık ölmüştür.

Bethoven sağırdır! Musikişinas sa - ğırdır! Çılgın gibi küçük Hayligens - tadt kasabasının yeldeğirmenine çıkı. yor.

Kendisine büyük bir sadakatle bağlı olan dostu Viyolonist Şupantsig'e bir gün:

— Burası ölmek için mükemmel bir yer! diyor.

Bu viyolonist Bethoveni sağırlaşmanın ilk alâmetlerinden sonra hemen orada bulmuştu. Büyük bestekâr intihara hazırlanıyormuş, fakat Şupantsig uzun yalvarmalardan sonra Bethoveni bu korkunç niyetinden vazgeçirebil - miştir.

Altı, yedi ay içinde Bethoven ihtiyarlıyor. Dünyadan uzaklaşmış, yaşadığı bile belli değil.. Artık mektupla - rını açıp okumıyor ve Viyanalı dost - ları ile görüşmekten vazgeçiyor. Nihayet bu dostlar, kendisini ihtiyar bir ölüm demek olan bu feci yaşayışiyle başbaşa bırakıyorlar.

Fakat kimsenin yapamadığını Ju - lieta Guiçardi'nin kozeni Tereza fon Brunsvik yapıyor. Bu kadın Bethoveni Hayligenştadt'da görmeğe ve onu yavaş yavaş normal hayata sokmağa muvaffak oluyor. Güzel, genç ve hassas Tereza, kozenile birlikte Bethovenin derslerinde bulunur ve musikişinasla Kozeni arasında oynanan dramı sessiz sessiz takip ederdi. Nihayet işi anlayınca çok ıstırap çekti. Çünkü kendisi Julieta'ya âşık olan Bethoveni seviyordu.

Bethoven Julieta ile Prens Galenberg'in evlendikleri gün Viyanaya dönüyor.

Kilisede Bethoven, Organistin yerine geçiyor ve büyük ıstırabının kendisine telkin ettiği bir matem marşı çalmağa başlıyor. Bu marş etrafa dehşet saçıyor; bir yanda Tereza birkaç arkadaşile birlikte Organa açılan merdiven kapısını açmağa çalışıyorlar. Bethoven kapıyı üzerine kilitlediği için bu gayretler boşa gidiyor.

ORTAYA ÇIKAN TEMİZ BİR AŞK

Prens Galenberg daha evlilik hayatının ilk günlerinde karısına ihanet e. diyor ve kumarhanelerde kısa bir zamanda servetini kaybediyor.

Nihayet Bethovenden yazacağı bale musikisi parçaları hakkında nasihat - ler istiyor Julieta ancak o zaman bu iki adam arasındaki uçurumu ve Betho - venin temiz aşkını nasıl insafsızcasına ihmal ettiğini farkediyor. Onun kalbi nihayet dâhi musikişinasın duygula - rına karşı açılıyor.

Bu arada Bethoven Tereza'nın şef - kat ve merbutiyetine sığınmış bulunuyor. Çok geçmeden Tereza'nın duygularına karşı kayıtsız olmadığını ken - disine ihsas ediyor ve artık Julieta' - dan bahsetmez oluyor.

Belki Bethoven Tereza'ya acıdığı için böyle hareket ediyor. Belki de kendisini aldatmak için.. Kim bilir, belki de samimî olarak.. Her ne olursa ol - sun Tereza ile Bethoven birbirine yaklaşıyorlar ve arkalarında Julieta'nın saklı olduğunu unutuyorlar.

Bir gün Julieta ıstıraplardan bitkin bir halde Bethovenin yanına geliyor. Ona yaptığı fenalıklar için kendisini affetmesini istiyor. Bethovenin kendisini sevdiğini anlamamış; Prens Galenberg'i terketmek istiyor, hem de o. nun için, Bethoven için.. Fakat Bethoven işitmiyor. Söylemek istediklerini ona yazdırıyor.. Bu inanılmıyacak şeydir.. Onun bütün hayatının eme - li!.. Onun Julieta'sı!..

Hayır, bu, güzel, haddinden fazla güzel bir şey olurdu.

Julieta çıkınca Betoven bütün ihtirasile kaleme sarılıyor ve bir kadına yazılabilecek olan en mestedici bir mektubu yazıyor: Meşhur "Lâyamut sevgiliye,, mektup..

Kendisini bitişik odadan çağıran dostlarının yanına giderken mektubu kapamandan masanın üzerine koyuyor. Tereza giriyor ve mektubu görüyor. Kendisinde anlamadığı bir his uyanıyor.. .

"Bu mektubu bana yazıyor!.. Evet, evet, bana! Başkasına yazarsa bu pek zalimce bir hareket olur!,,

Eğer bu mektup kendisine değilse ölsün, daha iyi..

Birden bıraktığı mektubu hatırlıyan ve Terezanın onu bulmasından korkan Bethoven derhal geri dönüyor. Fakat geç kalmıştır! Tereza orada, mektup ta onun ellerinde..

Genç kadın güçlükle kendisine gelere ksevdiği adama istihfafkâr bakış - larla bakıyor. Bethoven ona yaklaşıyor, gülümsiyor ve onu öpüyor. "Sevgili Tereza, mektup senin için yazılmıştır.,, diyor ve bu asil yalanla sevimli kızın hayatını kurtarıyor, fakat ayni zamanda mes'ut olmak imkânını artık ebediyen kaybetmiştir.

Bethoven iztırabiyle yalnız kalmak için bir dakika dışarı çıkıyor. Ve bir - denbire Julieta içeri giriyor. Tereza ona mektubu gösteriyor.

"O mu?! Bethoven mi yazdı bunu?,,

Tereza mektubu öpüyor. Julieta tekrar emelinden uzaklaştığını anlıyor.. Artık oradan kaçmaktan başka çare kalmamıştır.

Ve çok geç kaldığını hissettiği için en büyük aşkını kendi içine gömüyor. Julieta Bethovene yalnız bir mektup bı - rakıyor ve bununla yalnızca bir kızının (Nanet) doğduğunu haber veriyor.

Tereza Bethovenin aşkına inanmıştı.. Fakat yavaş yavaş kâh mazinin hatıralarından, kâh büyük musikişinasın me - lânkolisinden onun yalanını meydana çıkarıyor ve anlıyor ki, o kendisine acı - dığı için onunla evlenecektir. Yoksa sevdiği için değil.

Tereza, Bethovenin o sırada bestele - diği " Aparionata,, da kendi hatırasını değil, Julietanın hatırasını davet ve te - rennüm ettiğini seziyor. Onlar hiç bahsetmeseler bile Julietanın görünmez ve sessiz varlığı onların arasına dikilecek ve Tereza bir gün kendisini tamamiyle ona feda ederek: "Hayır, hayır! Ben hiç bir zaman evlenmiyeceğim, fakat senin daima en iyi dostun olarak kalacağım!,, diyecektir

Kocasından ayrılmış olan Julietanın biricik tesellisi, Bethovenin Terezaya verdiği yemini tutarak kendisini bir defa olsun görmeğe teşebbüs etmeden fakat daima onu düşünerek yaratmakta devam ettiği musikisidir.

Son Dakikalar

Hayatının sonlarına doğru Bethoveni yeni yeni ıstıraplar sarsıyor. Artık bütün varlığını, amcasının güçlükle kazandığı paraları düşüncesizce israf eden yeğeni Karlın verdiği endişeler kaplamıştır. Bu kafasız genç, bu paraları elde etmek için çalmağa varıncıya kadar en bayağı va - sıtalara başvurmaktan geri kalmıyor.

Hastalık ve ıstırap Bethoveni yere vurdu. Görülmemiş bir kar fırtınasiyle sarsılan bir mart gecesinde son nefesini verdi. Iki üç vefalı dostu yatağının et - rafında bulunuyordu. Fakat Bethoven kendisine son defa olarak "Affet!,, demeğe gelen Julietayı gördükten sonra öldü.

O gece, Viyanada Bethovenin musiki dehasının lâyık olduğu şöhreti bir kat da ha sağlamlaştıran meşhur konser ve - riliyordu. Talihin ne büyük bir haksızlığıdır ki, o bu konserde bulunamadı!.. Fakat kendi alkışlarını milletin alkışlarına karıştıran Tereza oradadır. O Tereza ki Bethoveni - yine onun büyük misaline göre - sadık ve asil bir duygu ile bir an bile sevmekten uzak kalmamıştır.

Beyoğlu Halkevinde konferans

Beyoğlu Halkevinden:

1 — 29/3/938 salı günü saat 18,30 da evimizin Tepebaşındaki merkez binasında (Türk felsefesi) mevzuunda Pr. bay Hilmi Ziya tarafından konferans verilecektir.

2 — Herkes gelebilir.

Bir eski hâkim çağrılıyor

İstanbul C. Müddeiumumiliğinden:

Tokat eski reisi avukat Ruhi Teceli oğlunun acele memuriyetimize müracaat etmesi.

Haftalık RADYO

27 Mart 938 pazar programı

ÖĞLE NEŞRİYATI:

12,30 plâkla türk musikisi 12,50 havadis 13,05 plâkla türk musikisi 13,30 muhtelif plâk neşriyatı 14,00 SON.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18,30 plâkla dans musikisi 19,15 konferans: Pr. Salih Murad (Radyo dersleri). 20,00 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları 20,45 hava raporu 20,48 Ömer Rıza tarafından arabca söylev 21,00 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları (saat ayarı) 21,45 ORKESTRA:

1 — Meyerber: Rober lö diabl fantezi.
2 — Valdtenfel: Estüdiantina vals.
3 — Ganne: Le saltenbank.
4 — Bizet: Antrak dö Karmen.
5 — Siede: Papiynn dor.

22,15 ajans haberleri 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları 22,50 son haber ler ve ertesi günün programı 23,00 SOn.

28 Mart 938 pazartesi

ÖĞLE NEŞRİYATI:

12,30 plâkla türk musikisi 12,50 havadis 13,05 plâkla türk musikisi 13,30 muhtelif plâk neşriyatı 14,00 SON.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18,30 plâkla dans musikisi 19,15 çocuk lara masal: Bayan Nine 19,55 borsa haberleri 20,00 Rifat ve arkadaşları tarafın dan türk musikisi ve halk şarkıları 20,45 hava raporu 20,48 Ömer Rıza tarafından arabca söylev 21,00 Fasıl saz heyeti: İbrahim ve arkadaşları tarafından (saat aya rı) 21,45 radyofonik temsil: Stüdyo orkestrası refakatile (BOHEM) 22,15 ajans haberleri 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları 22,50 son haberler ve ertesi günün programı 23,00 SON.

29 Mart 938 salı

ÖĞLE NEŞRİYATI:

12,30 plâkla türk musikisi 12,50 havadis 13,05 plâkla türk musikisi 13,30 muhtelif plâk neşriyatı 14,00 SON.

AKŞAM NEŞRİYATI:

17,00 İnkılâp tarihi dersi: Üniversiteden naklen, Yusuf Kemal Tengirşenk 18,30 plâkla dans musikisi 19.15 konferans: Beyoğlu Halkevi namına Semih Mümtaz (Nezaket) 19,55 borsa haberleri 20,00 Bei ma ve arkadaşları tarafından türk musikişi ve halk şarkıları 20,45 hava raporu 20,48 Ömer Rıza tarafından arabca söylev 21,00 Tahsin ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları (saat ayarı) 21,45 ORKESTRA:

1 — Çaykovski: Uvertür solonel.
2 — Strich: Springnde kunapeu.
3 — Çaykovski: Nokturn.
4 — Şreder: Napolitana.

22,15 ajans haberleri 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları 22,50 son haberler ve ertesi günün programı 23,00 SON.

30 Mart 938 çarşamba

ÖĞLE NEŞRİYATI:

12,30 plâkla türk musikisi 12,50 havadis 13,05 plâkla türk musikisi 13,30 muhtelif plâk neşriyatı 14,00 SON.

AKŞAM NEŞRİYATI:

17,00 İnkılâp tarihi dersi: Üniversiteden naklen Yusuf Kemal Tengirşenk 18,30 Fatih Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil 19,15 konferans: Dr. Fahrettin Kerim. Durgun tipler 19,55 borsa haberleri 20,00 Nezihe ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları 20,45 hava raporu 20,48 Ömer Rıza tarafından arabca söylev 21,00 klâsik türk musikisi: Nuri Halil ve arkadaşları tarafından 21,45 ORKESTRA:

1 — Stork: Titanen marş.
2 — Moussorgsky: dans de persan.
3 — Kalman: Sirküsprensesin.
4 — Borodin: kör de peyzant.
5 — Aylenberg: Bal o Jarden.

22,15 ajans haberleri 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları 22,50 son haberler ve ertesi günün programı 23,00 SON.

ÖĞLE NEŞRİYATI:

12,30 plâkla türk musikisi 12,50 havadis 13,05 plâkla türk musikisi 13,30 muhtelif plâk neşriyatı 14,00 SON.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18,30 çocuk tiyatrosu (Firuz dönüyor) 19,15 spor musahabeleri: Eşref Şefik 19,55 borsa haberleri 20,00 Muzaffer İlkar ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları 20,45 hava raporu 20,48 Ömer Rıza tarafından arabca söylev 21,00 Radife ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları (saat ayarı) 21,45 ORKESTRA:

1 — Anber: Domino nuvar.
2 — Guno: Faust.
3 — Padonk: Fantezi hongruvaz.
4 — Translatör: An gran tren.

22,15 ajans haberleri 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları 22,50 son haber ler ve ertesi günün programı 23,00 SON.

1 Nisan 938 cuma

ÖĞLE NEŞRİYATI:

12,30 plâkla türk musikisi 12,50 havadis 13,05 plâkla türk musikisi 13,30 muhtelif plâk neşriyatı 14,00 SON.

AKŞAM NEŞRİYATI:

17,00 İnkılâp tarihi dersi: Recep Peker Üniversiteden naklen 18,30 konferans: Ulusal ekonomi ve artırma kurumu namına: Türk Ticaret bankası müdür muavini Necmi 18,45 Beyoğlu Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil (Sekizinci) 19,20 çocuk terbiyeci Ali Kami Akyüz 19,55 brosa haberleri 20,00 Sadi Hoşses ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları 20,45 hava raporu 20,48 Ömer Rıza tarafından arabca söylev 21,00 Mustafa ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları (saat ayarı) 21,45 ORKESTRA:

1 — Oscheit: Marş.
2 — Vagner: Mirakl dö vandrödi sen dö parsipal.
3 — List: Rapsodi No. 12
4 — Fetras: Potpurri Hümoristik.

22,15 ajans haberleri 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları 22,50 son haber ler ve ertesi günün programı 23,00 SON.

Otuz yıldızla başbaşa

(Üst tarafı 7 inci sayfada)

lip bir teklif yaptı. Ben de kabul ede - rek Amerikaya geldim ve şimdi film. ler çevirip duruyorum. Buradaki ha - yatımdan memnunum. Karımla sık sık Fransaya da gidiyoruz...,

— Sizin Fransaya bu kadar sık git - meniz lisan sebebi diyorlar, acaba doğ - ru mudur?.,,

— Evet. Doğrudur. Çünkü Ameri - kada fazla kalırsam aksanımı kaybe - derim. Fazla Fransızça görüşerek da - ima İngilizceyi kırık konuşmam icap ediyor. Burada fazla kalırsam İngiliz - ceyi iyi öğrenir ve sonra da ekmeksiz kalırım.,,

— Neleri seversiniz?,,

— Güneşli havada yürümek. Karlı havada ava çıkmak ve yağmurlu ha - vada da açık pencere önünde uyku u - yumak!,,

HAKİKİ BİR KADIN

Bu sırada masamızın başında 30 yaşlarında şık bir bayan durdu. Bak - tım. Bir deri bir kemik.. Şövalyeye hi - tap etti:

— Cherie, seni araya araya canım çıktı...,,

İçimden acaba bu kimdir diyordum. Şövalye ayağa kalkarak:

— Zevcem. Madam Şövalye,, dedi.

Soğuk ve kemikli bir eli sıktım. Son - radan anladım ki, Şövalye o kadını yalnız zenginliği için öteki güzellere tercih etmiş...

Madem ki bir defa takdim edildik. Madam ile birkaç söz konuşmam lâ - zım.

— Kocanıza Türkiyeden selâmlar getirdim Madam!,, dedim.

— Memleketinizde onu severler mi ki?,,

— Bilseniz ne kadar! Herkesin evin - de onun bir fotoğrafı asılıdır! Fran - saya geçtiğiniz zaman bir gün Sem - lon Ekspresine atlıyarak Türkiyeye gelsenize... Bizde ne güzellikler var - dır... Ne gezecek yerler...,,

— Böyle bir hayata şimdilik imkân yok; lâkin belki günün birinde mem - leketinize geliriz. O zaman sizi de ziyaret ederiz, değil mi Şeri?,,

Farkına varmıştım. Her "Şeri,, de - yişinde Morisin de tüyleri ürperiyor. Tuhaf şey. Halbuki o zamanlar karı koca arasında geçimsizlik başlamış da benim haberim yok!

— " İyi bir artist acaba iyi bir koca olur mu?,, diye sorarak kırdığım potu bilmiyerek büyütüyorum.

— İyi ve sadık koca oluyorlar!,, Bü - tün yıldız karılarının size verdiği ayni cevap! Sanki hep bir ağızla konuşma - ğa yemin etmişler. Ben tabii inanmı - yorum... Holivutta ne yaparsan yap yalnız kendini tutturma!

Şövalyeden imzalı fotoğrafını iste - dim. Bir garsonu Stüdyo kâtibine gön - dererek. Fotoğrafları getirtti. Seçtik - lerimi imzaladı.

Mösyö ve Madamdan ayrılırken kendimi tutamadım ve Morise sor - dum:

"— Madem ki hayatımız her an teh - likededir... hiç korkmıyor musunuz.. şarapnel parçası hafifçe bir yerinden kaysa...,,

— Adam sende! Yazılan bozul - maz!,,

Bu görüşmeden bir kaç zaman son - ra idi. Çok sürmemiş ve Şövalye ka - rısından boşanmıştı. Bir müsamerede kendisine rastgeldim. Hemen sordum:

— Mösyö Şövalye, nasıl bekârlık tatlı mı?...,,

"— Monşer, yakında evlenmeğe ka - rar verdim; çünkü Holivutta bekârlık insana pek pahalıya mal oluyor. İnsan evlense karısına çok daha az para sar - feder... Buradaki bayanlar sülük gibi insana hem yapışmasını, hem de pa - rasını emmesini biliyorlar...,,

İSTANBUL BELEDİYESİ Şehir Tiyatroları

DRAM: Saat 20 - 30 da Finaki 3 perde Yazan: Pandell Horn, Türkçesi: Fahri Kutin.

OPERET: Bu akşam saat 20-30 İştirakile YARASA büyük operet 3 perde.

TEPEBAŞI TİYATROSU

Bu akşam saat 21 de Ertuğrul Sadi Tek'in Hayat Tiyatrosu Pazartesi (Kadıköy - Süreyyada) büyük suvare.

AKTÖRKİN

Salı günü (Bakırköy - Milityadi) çarşamba (Üsküdar - Hâle) sinemalarında CAM SAKIZI

TURAN TİYATROSU

Bu akşam sanatkâr VAŞİT ve arkadaşları Hakkı Ruşen, Eyüp Sabri, Rıfkı birlikte Matmazel Miçe - Pençef varyetesinin iştirakile gündüz: Yere batan sarayı komedi 4 perde gece: Ayan baba şarkılı komedi 3 perde.

Üsküdar sulh ikinci hukuk hakimliğinden:

Üsküdarda İhsaniye mahallesinde Hacı Emin paşa sokak 34 numaralı evde mükim ilken akıl hastalığına müptelâ olması hasebile emrazı akliye ve asabiye hastahanesinde tedavi altında bulunan Ali Niyazi oğlu Ahmet Kemale ayni evde mukim annesi Osman kızı Huriye, mahkemenin 23/3/938 tarihli kararile vasi tayin edilmiş olduğundan bu hususta itirazı olanların on gün içinde mahkemeye müracaatları ilân olunur. (V. P. 2322)

Kadıköy ikinci sulh hukuk hakimliğinden:

Suadiye Şenyol 337 No. da marangoz İsmail nezdinde mukim Mehmet Niyazi Yanara:

Karınız Aliye tarafından aleyhinize açılan sulh teşebbüsü davasının 7/3/938 tarihli celsesi muhakemesine gelmenize dair gönderilen davetiye ikametgâhınızın meçhuliyetine binaen bilâ tebliğ iade edildiği görülmüştür. Muhakeme 28/3/938 pazartesi günü saat 11 e talik kılınmış olduğundan tarihi mezkûrda gelmeniz ilânen tebliğ olunur. (V. P. 25028)

ÇAPRAZ

Kelime bulmacası

Yeni bulmacamız

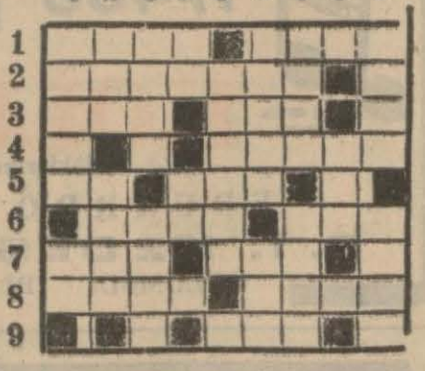

Dünkü bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Ş	A	T	R	A	N	Ç	■	■
2	E	C	E	■	S	İ	■	S	
3	R	İ	S	A	L	E	■	D	A
4	B	■	T	R	A	M	V	A	Y
5	E	D	İ	P	■	N	A	R	■
6	T	■	■	A	S	İ	R	■	D
7	C	A	M	■	İ	Y	İ	■	E
8	İ	D	A	M	■	E	T	E	R
9	■	İ	Ç	■	İ	T	■	Y	E

Soldan sağa:

1 — Avukatlar cemiyeti, demir dolap. 2 — Atak, 3 — Demiryolu, vahşi bir hayvan, 4 — Esasen. 5 — Bir nota, çift değil. 6 — Nikâh, balık tutmak için oltanın ucuna takılan yiyecek. 7 — Dört tarafı su olan toprak parçası, bir renk, 8 — Yumuşağın aksi. duadan sonra söylenir. 9 — Güzel.

Yukardan aşağı:

1 — Memurların tabi olduğu bir kanun, iskambil kâğıdında birli. 2 — Baba, geri vermek. 3 — Yalan, siyah. 4 — Olmaktan emir, boru sesi, 5 — Her gün okunur. 6 — Bir kış sporu, kırmızı. 7 — Âbide, parça. 8 — Bizi doğurtan. 9 — Hep birden yürüyüş, engel.

BORSA

26 - 3 - 938

Hizalarında yıldız işaretli olanlar, üzerinde muamele görmemişlerdir. Bankaları saat 12 de kapanıp ertesi günleri açılır.

PARALAR

Frank	80	Mark	39.—
* Dolar	127	Zloti	24.—
* Liret	104	* Pengo	25.—
* Belçika Fr.	84	* Ley	14.—
Drahmi	24	Dinar	—
İsviçre Fr.	580.	Yen	32 —
* Leva	28	* Kron İsveç	630 —
Florin	70.	* Sterlin	—
* Kron Çek.	82.	* Altın	— —
Şilin Avus	25	Banknot	— —
Pezeta	—		

EFELER

* Paris	25,925	* Madrid	12,7382
* Nevyork	0,188	* Berlin	1,971
* Milano	15.—	* Varşova	4,1891
* Brüksel	4,6890	* Budapeşte	3,9810
* Atina	87.02	* Bükreş	105 21
* Cenevre	3 4466	* Belgrad	34 63 .7
* Sofya	53,694.	* Yokohama	2,7355
* Amsterdam	14 84	* Stokholm	3 09
* Prag	22.6114	* Londra	28.—
* Viyana	4,22	* Moskova	23,8950

ESHAM

İş Bankası	1040	Şir. Hayriy	-
Anadolu	28 75	Çimento	12 15
Reji	1 15	Merkez Bank	100

Istikrazlar — Tahviller

* 1933 T.Bor.	19 20	Elektrik	—
* * * I	19 2.	Tramvay	— 00
* * * II	19 20	Rıhtım	—
* * * III	19 25	Anadolu I	40 60
* Ergani İstik	99 5	Anadolu II	40 60
E. Erzurum	95 00	Anadolu III	35
* İstik Dahili	95	Mümessil A	40 10

Zahire Borsası

26 - 3 - 938

Buğday yumuşak	6	27	5	31
» sert	5	15	5	25
Arpa Anadol	4	2 1/2	4	3
Çavdar	4	30	—	
Mısır beyaz	4	25	—	
» sarı	4	35	5	2 1/2
İç fındık	35			—
Yapak Anadol	54			—

Gelen		Giden	
Buğday	205	Un	101
Fasulye	15	Kuşyemi	88
Arpa	15	İpek	20
Yulaf	57	Z. Yağı	1 1/4
Kuşyemi	88	Un	30 3/4
Yapak	15	Z. Yağı	45
Pamuk	196 1/2	B. Peynir	12 1/4

İstanbul Belediyesi İlânları

	Sahası M. murabbaı	Beher M. murabbaının muhammen B.	İlk teminat
Aksaray yangın yerinde Balaban ağa mahallesinde acemi nefer sokağında 14 üncü adada yüzsüz arsa.	26,97	2	6,06
Saraçhane yangın yerinde Dülger zade mahallesinde hafafhane sokağında 66 ıncı adada yüzlü arsa.	9,78	10	7,33

Yukarda semti, sahası ve muhammen kıymetleri yazılı olan arsalar satılmak üzere ayrı ayrı açık artırmaya konulmuştur. Şartnameleri Levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 11/4/938 pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (B) (1662)

Konservatuvar için lüzumu olan 875 tane tek taraflı nümune plâğı açık eksiltmeye konulmuştur. Bunların hepsine 1531 lira bedel tahmin edilmiştir. Listesile şartnamesi Levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 114 lira 83 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 28/3/938 pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar (1388)

Haseki hastahanesi için lüzumu olan Amerikan bezi, patiska pamuk, yüz havlusu vesair açık eksiltmeye konulmuştur. Bunların hepsine 4894 lira bedel tahmin edilmiştir. Listesile şartnamesi Levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesika ve 367 lira 5 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 28/3/938 pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (1411)

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satınalma Komisyonundan:

1 — Bir metresi altmış kuruş değerlenen (45,000) lira değerinde yetmiş binden seksen bir metreye kadar erat yazlık elbiselik kumaşla bir metresine kırk kuruş fiyat biçilen (18,500) lira değerinde kırk beş binden elli beş bin metreye kadar yatak kılıflık bez aşağıda yazılı tarihlerde kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

2 — Yazlık elbiselik kumaş şartnamesi iki yüz yirmi beş kuruş karşılığında ve yataklık beze ait şartnamede parasız olarak komisyondan alınabilir.

3 — Eksiltmelerine girmek istiyenlerin yazlık elbiselik kumaş için 3375 ve yatak kılıflık bez içinde (1387) lira (50) kuruşluk ilk teminat makbuz veya banka mektubu ile şartname ve kanunda yazılı belgeleri muhtevi teklif mektuplarını belli gün saat dokuza kadar komisyona vermiş olmaları.

A — Yazlık eksiltmesi 12/4/938 salı günü saat on.

B — Kılıflık eksiltmesi 13/4/938 çarşamba günü saat on. (803) (1648)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Sivas'ta Cer atelyelerine ait muhtelif bina, kanalizasyon vesair inşaat işleri kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu işlerin keşif bedeli 691050 liradır.

2 — İstekliler bu işe ait şartname vesair evrakı Devlet Demiryollarının Ankara, Haydarpaşa ve Sirkeci veznelerinden 34.60 lira mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 14 - 4 - 938 tarihinde perşembe günü saat 15 de Ankarada Devlet Demiryolları Yol Reisliğinde merkez birinci komisyonca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektubiyle birlikte,

A — 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 31,392 liralık muvakkat teminat,

B — Kanunun tayin ettiği ve şartnamede yazılı vesikaları ayni gün saat 14 de kadar komisyona vermiş olmaları lâzımdır.

5 — Bu hususta tafsilât ve izahat almak isteyenler D. D. Yolları Yol Dairesine müracaat edebilirler. (751) (1552)

Devlet Demiryolları ve Limanları 9 uncu İşletme Müdürlüğünden:

Muaddel D. D./7 numaralı tarifeye tevfikan 30 Mart 938 tarihinden itibaren Avrupa hattında da Türk ve ecnebi talebe ve öğretmenlere hususi şeraiti dairesinde umumi ve tenzilli D. D./130 numaralı tarife üzerinden % 50 tenzilât yapılacaktır. Bu tenzilât talebe için her zaman, mektep müdürleri ve öğretmenler için yalnız 1 Mayıstan 31 İlkteşrine kadar cari olacaktır. (1645)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Quester fabrikası mamulâtından yüksek devirli kıyım bıçaklarını bileme makinesine ait "beher takımda 6 adet olmak üzere,, 50 takım zımpara taşı şartname ve resmi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 28/3/938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartname ve resimleri parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7.5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (1265)

Kumbara biri

1000 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

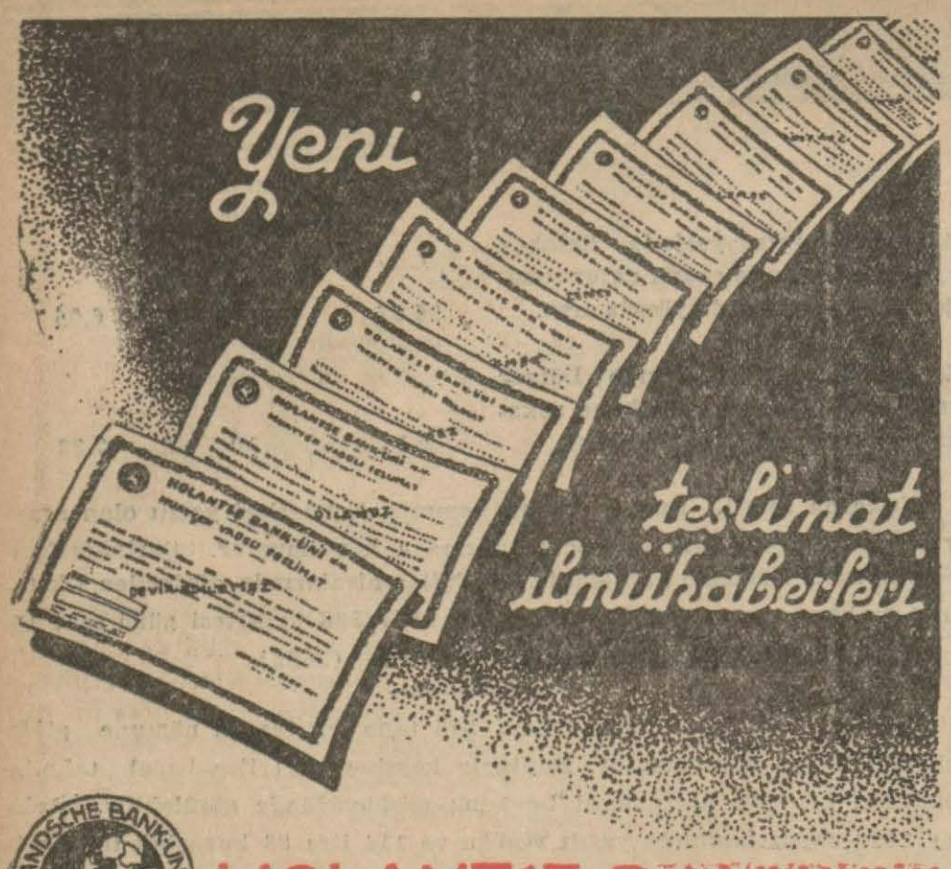

HOLANTSE BANK-UNIE N.V.

Ankara caddesinde kiralık dükkân

Vakit yurdunun altında (ölen Fransız kitapçısının) yeri ve arkadaki depoları kiralıktır.

Birleştirilmek suretiyle 150 metre murabbalık bir mesaha elde edilebilir. İsteyenlerin Vakit yurdu idare memuruna müracaatleri.

Doktor Feyzi Ahmed

Deniz hastanesi cild ve zührevî hastalıkları mütehassısı...

Pazardan maada hergün öğleden sonra saat 3-6 ya kadar hastalarını kabul eder.

Adres: Ankara caddesi Cağaloğlu yokuşu köşe başında numara 43 telefon: 23899

Operatör - Ürolog

Dr. Süreyya Atamal

Beyoğlu - Parmakkapı tramvay durağı, No. 121, birinci kat.

Muayene saati: 16 - 20

DOKTOR

Necaettin Atasagun

Her gün sabahları sekiz buçuğa akşamları 17 den 20 ye kadar Lâle li tayyare apartmanları ikinci daire 17 numarada hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar hastalarını parasız, Kurun, Haber okuyucularını dakupon mukabilinde muayene eder. Telef: 23953

Doktor

Hafız Cemat

LOKMAN HEKİM

Dahiliye Mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divan yolunda (104) numaralı husust kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah "9,5—12" saatleri hakiki fukaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon 22398. Kışlık telefon: 21044.

KURUN

İLAN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının santim - satırı sondan itibaren ilân sayfalarında 40, iç sayfalarda 50 kuruş; dördüncü sayfada 1, ikinci ve üçüncüde 2, birincide 4, başlık yanı kesmece 5 liradır.

Büyük, çok devamlı, klişeli, renkli ilân verenlere ayrı ayrı indirmeler yapılır. Resmi ilânların santim - satırı 30 kuruştur.

Ticarî mahiyette olmıyan küçük ilânlar:

Bir defa 30, iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası bedavadır Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Ane hizmet kuponu getirenlere küçük ilân tarifesi yüzde 25 indirilir.

KURUN hem doğrudan doğruya, kendi idare yerinde, hem Ankara caddesinde Vakıt Yurdu altında KEMALEDDİN İREN ilân bürosu eliyle ilân kabul eder.

(Büronun telefonu: 20335)

Sahibi ASIM US

Neşriyat müdürü Refik A. Sevengil

Bstekâr Yesari Asım'ın bestelediği ve

Bayan Radife'nin

Yanık sesile okuduğu en son plâğı

17438 Aşkımın Yurdu
Elâ gözler

KOLUMBIA

Plâklarında satışa çıkmıştır.

EDUARDO BİYANKO'nun

D. T. 102 DESTINO tangosunu

KOLUMBIA PLÂKLARINDA ARAYINIZ

BOURLA BİRADERLER

İSTANBUL ANKARA İZMİR

Piyasamıza yeni çıkan

Fransız Püroları

Fransız rejisile akdetmiş olduğu mütekabiliyet esaslarına müstenit mukavele mucibince, İnhisarlar Idaresi isimleri aşağıda yazılı dört muhtelif markada Fransız pürolarının memleketimizde satılmasını kabul etmiştir.

Diplomates	**Beheri**	**45**	**kuruş**
Philipinos	**„**	**25**	**„**
Voltigeur Extra	**„**	**16**	**„**
Nikotinsiz Voltigeur	**„**	**20**	**„**

Bu pürolar ilân tarihinden itibaren piyasaya çıkarılmıştır.

Fransız Rejisi, Türk sigaralarını evvelce Fransada satılığa çıkarmıştır.

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu

6. nci keşide 11 Nisan 938 dedir.

Büyük ikramiye 200.000 Liradır.

Bundan başka 50.000, 40,000, 25.000, 20.000, 15.000, 10 bin Liralık ikramiyeler vardır.

Biletlerinizi ayın yedinci gününe kadar byilerinizden almanız kendi menfaatiniz iktizasıdır.